

Begeleidingsdocument

christelijk onderwijs

Keizersweg 2
8091 JJ Wezep
038-3763039
www.bronwezep.nl

Versie: 15 februari 2017
Opgesteld door: Martin Oenema (IB'er)
Vastgesteld door MT: 19 december 2016
Besproken met team: 9 januari 2017
Volgend besprekdatum: januari 2019

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1 Bronderwijs	3
ZORGSTRUCTUUR - INTERN.....	5
2. Begeleidingsstructuur/ Handelingsgericht werken	5
2.1 Wat is HGW? Wat zijn de uitgangspunten?	5
2.2 Groepsplannen	6
2.3 Zorgmodel Van De Bron	8
2.3.1 Zorgniveau 1: Algemene reguliere preventieve begeleiding in de groep	9
2.3.2 Zorgniveau 2: Gerichtte, intensieve begeleiding in de groep door de leerkracht.....	9
2.3.3 Zorgniveau 3: Extra begeleiding binnen/buiten de groep door de leerkracht en/of onderwijsassistente, eventueel met inzet van externen	10
2.4 Zorg op groepsniveau	11
2.4.1 Groepsoverdracht.....	12
2.4.2 Eindtoets en plan van aanpak groep 8	12
2.4.3 Overdracht naar een andere basisschool.....	12
2.5 Zorg op leerling niveau	13
2.5.1 Werken met IHP	13
2.5.2 Ontwikkelingsperspectief (OPP)	14
2.5.3 Het groeidocument	15
2.6 Opbrengstbewust werken	15
2.6.1 Inleiding	15
2.6.2 Relatie opbrengstbewust werken (OGW) en handelingsgericht werken (HGW).....	15
2.6.3 Schoolniveau	16
2.6.4 Groepsniveau.....	17
2.7 Leerlingvolgsysteem	17
2.8 Rapporten.....	17
2.9 Communicatie en verslaglegging m.b.t. de begeleidingsstructuur	17
2.9.1 Contacten met ouders.....	18
2.10 Orthotheek	18
2.11 Protocol meer- en hoogbegaafdheid	18
2.12 De plannen op een rij	18
2.13 Protocol Cito toetsen.....	19
2.14 Waar staat nu wat?	20
ZORGSTRUCTUUR – EXTERN	21
3 Passend onderwijs.....	21
3.1 Samenwerkingsverband 2305	22
4 Transitie jeugdzorg	25
4.1 Centrum voor jeugd en gezin	26
4.2 GGD	26
4.3 Schoolmaatschappelijk werk	26
5 (Keten)partners	28
5.1 KBC/Braams	28
5.2 Adapt	28
5.3 Centrum voor jeugd en gezin	28
5.4 GGD Noord- en Oost Gelderland	28
5.4.1 Logopedie vanuit de GGD.....	28
5.4.2 logopedie extern	28
5.5 Fysiotherapie	28
5.6 de Waterlelie	28
5.7 Kentalis	28

5.8 Bartiméus	28
6 BELEID	29
6.1 Taal en leesbeleid	29
6.1.1 Leesonderwijs.....	29
6.1.2 Taal en spelling.....	29
6.1.3 Dyslexie begeleiding en onderzoek.....	29
6.1.4 Dyslexie richtlijnen Stichting Cambium	30
6.2 Rekenbeleid	31
6.2.1 Dyscalculie	31
6.3 Sociaal-emotioneel/gedrag	31
6.3.1 Pestprotocol	32
6.4 Algemeen beleid.....	33
6.4.1 Meldcode.....	33
6.4.2 Kleuterverlenging	33
6.4.3 Doublure	33
6.4.4 Beleid PO-VO	33
7 BIJLAGEN	35
7.1 Meerjaren planning	35
7.2 Taakverdeling leerkracht, IB'er en directeur m.b.t. de begeleidingsstructuur:.....	36
7.3 Groeidocument leerling.....	37
7.4 Groepsbespreking cbs De Bron –groep 1 en 2	38
7.5 Groepsbesprekingsformulier groep 3 t/m 8.....	40
7.7 Groepsplan de Bron.....	43
7.6 Didactisch groepsoverzicht.....	45
7.7 Didactisch groepsoverzicht lezen	46
7.8 Checklist overdracht van de groep naar nieuwe leerkracht	47
7.9 Weekplanning (hier is een voorbeeld opgenomen van één enkele dag).....	48
7.10 Toetskalender	49
7.11 Analyse opbrengsten groep 3-8	50
7.12 Analyse opbrengsten groep 2.....	53
7.13 Taakomschrijving IB'er vanuit het IPB handboek van Stichting Cambium.....	56
7.14 Formulier Ontwikkelingsperspectief	58
7.15 Onderwijsbehoeften.....	63
7.16 Model effectieve instructie- het IGDI model.....	65
7.16.1 Lesfasen IGDI.....	65
7.17 Schematische samenvatting HGW/OGW op De Bron	67

1. Inleiding

Voor u ligt een document wat de hele begeleidingsstructuur op De Bron omschrijft. We hebben in de afgelopen jaren onze aandacht van de zorg naar anderen verbreedt naar de zorg voor alle leerlingen. Dat betekent dat onderwijsaanbod afgestemd wordt op alle leerlingen, waarbij waar nodig groepsgewijs of individuele aanpassingen gedaan worden. Juist doordat het om alle leerlingen gaat, is het goed om te spreken van de **begeleiding** van ALLE leerlingen. We spreken daarom ook van de begeleidingsstructuur op De Bron en dus ook het voor u liggende begeleidingsdocument.

Wij hebben als doel het maximale uit een leerling te halen. Een leerling moet kunnen presteren naar zijn (cognitieve) mogelijkheden en zich hierin gewaardeerd en erkend voelen. Door uit te gaan van de onderwijsbehoeften van kinderen, kunnen we vaststellen wat nodig is om kinderen zich optimaal te laten ontwikkelen. Hierbij wordt rekening gehouden met wat een kind in de komende periode kan bereiken, welke doelen er nagestreefd worden en wat er voor nodig is dit kind deze doelen te laten bereiken.

Wij willen een lerende school zijn. Dat betekent dat ook dit begeleidingsdocument voortdurend in ontwikkeling zal zijn. Dit document heeft de status van een levend document en zal daarom regelmatig aangevuld en veranderd worden. Dit gebeurt tenminste 1x per 2 jaar. Mede doordat het document regelmatig aan verandering onderhevig zal zijn, is er voor gekozen dit document digitaal voor de leerkrachten beschikbaar te maken op de klassenmap op de server. Daarnaast zijn alle gemaakte afspraken terug te vinden in de groepsmap van de leerkracht en is er een papieren versie ter inzage in de IB ruimte. In de schoolgids zal een samenvatting van het document terug te vinden zijn. Dit document zal ook op de website (www.bronwezep.nl) terug te vinden zijn.

Waar staan we op De Bron voor? Wat is onze visie en missie? Deze staan verwoord in de schoolgids. Vanuit deze missie en visie werken wij en van daaruit is ook dit document ontstaan.

1.1 Bronderwijs

Missie: De Bron zorgt voor ontwikkeling.

Ambitie: We gaan Bronderwijs ontwikkelen. We richten ons onderwijs zo in dat we tegemoet kunnen komen aan de visie zoals hieronder beschreven. Bronderwijs staat voor:
opbrengstbewust, uitdagend, zelfstandig, verantwoordelijk en samen

Visie: Identiteit: De Bron is een christelijke school. Kinderen leren vanuit de relatie met God om te gaan met elkaar, het milieu en de natuur. Wij leren de kinderen welke waarden en normen belangrijk zijn. Leerlingen doen actief mee met activiteiten die voor de christelijke identiteit van belang zijn. Wij brengen kennis en inzicht bij over andere culturen en godsdiensten. Op onze school is het vanzelfsprekend dat we tolerant zijn. We gaan met respect om met mensen die zich onderscheiden door beperking, huidskleur, gaardheid of status.

Pedagogisch: Onze school biedt kinderen veiligheid en structuur. We sluiten aan op de mogelijkheden van leerlingen en leren hen hiermee om te gaan. Daarbij leren wij hen verantwoordelijkheid te nemen en zelfstandig te denken en te handelen. Wij besteden aandacht aan sociale vorming, leren hen samenwerken en samenleven. Het schoolteam toont in de omgang met leerlingen, ouders en elkaar voorbeeldgedrag. Op school zijn duidelijke en heldere afspraken.

Didactisch / onderwijskundig: Op de Bron kijken we naar het niveau van het kind en passen de leerstof hierop aan. Daarbij werken we bij rekenen, taal en lezen met drie instructieniveaus. De leerlijnen zijn hierbij leidend. We bieden kinderen strategische vaardigheden aan zodat ze leren te leren. Bij het geven van opdrachten houden we rekening met verschillende leerstijlen. Ook laten we kinderen regelmatig samenwerken. Leerkrachten betrekken ouders actief bij het onderwijsproces van hun kind. Bij het stellen van diagnoses is de mening van ouders naast het inzicht van (externe) deskundigen onmisbaar. Als de

ontwikkeling van een kind niet vanzelf gaat, denken we samen met ouders en deskundigen hierover na en zetten we stappen uit die we ook evalueren en bijstellen. We geven kinderen de mogelijkheid om op eigen wijze uitdrukking te geven aan gevoelens d.m.v. tekenen, muziek, handvaardigheid, geschreven teksten, drama e.d.

Organisatorisch: We werken vanuit het principe van de lerende organisatie, fouten maken hoort erbij. Daarbij hoort heldere en professionele communicatie binnen alle geledingen van de school. Er is sprake van een herkenbare doorgaande lijn in het leerproces. We evalueren systematisch ons onderwijs en waar nodig leidt dit tot bijstellingen of vernieuwingen. Daarbij reflecteren we voortdurend op ons eigen handelen. Er is aandacht voor het welbevinden van de leerling en de leerkracht. Van de leerkracht mag dan ook worden verwacht dat deze onderwijskundig, pedagogisch en organisatorisch adequaat handelt. Dit zien we terug in een goed klassenmanagement.

Maatschappelijk: Op onze school leren leerlingen dat zij deel zijn van de samenleving. We ontwikkelen bij kinderen een positief kritische kijk op deze samenleving. De Bron bepaalt haar beleid en de uitvoering daarvan, en gebruikt de wensen en de vragen van ouders en kinderen als input voor kwaliteitszorg. Ouders en kinderen mogen daarbij betrouwbaarheid, empathie en openheid van de school verwachten. Een voorwaarde voor het team om met ouders en kinderen om te kunnen gaan, is het vermogen tot reflectie en zelfreflectie.

ZORGSTRUCTUUR - INTERN

2. Begeleidingsstructuur/ Handelingsgericht werken

Hoe geven wij alle kinderen op De Bron de juiste begeleiding? Hoe organiseren wij een overleg? Welke rol heeft de IB'er en welke rol hebben de leerkrachten? Kortom hoe is de begeleidingsstructuur georganiseerd op De Bron? Op deze vraag willen we u een antwoord geven in het komende hoofdstuk.

Wij willen thuisnabij onderwijs bieden voor alle leerlingen. De wet Passend Onderwijs heeft scholen en samenwerkingsverbanden verplicht om op een andere manier de zorg voor leerlingen te organiseren. Binnen de gemeente Oldebroek is er een convenant getekend waarin scholen, gemeente en jeugdhulp in onderlinge afstemming de meest optimale zorg willen bieden aan leerlingen. Samenwerking is hierin het sleutel woord. Samen met ouders en betrokkenen wordt er naar passende hulp en begeleiding gezocht en dit wordt indien mogelijk ook geboden.

Wij denken als school in termen van: Wat heeft dit kind nodig, met mij als leerkracht, met deze lesstof, met deze medeleerlingen, met deze ouders etc. We kijken daarbij naar het kind en zijn gehele omgeving, waarbinnen we bewust zijn van het feit dat we het meeste kunnen aanpassen aan het aanbod/gedrag van ons als leerkrachten. Deze manier van denken en werken wordt Handelingsgericht werken genoemd, ook wel HGW.

2.1 Wat is HGW? Wat zijn de uitgangspunten?

Handelingsgericht werken is een manier van kijken naar kinderen, het is het zorgsysteem in de school, het is de begeleidingsstructuur en gaat uit van zeven uitgangspunten (Pameijer, Van Beukering & De Lange, 2009). Deze uitgangspunten zijn:

1. De onderwijsbehoeften van het kind staan centraal.
2. Afstemming en wisselwerking: het gaat niet alleen om het kind, maar om het kind in wisselwerking met zijn omgeving.
3. Leerkrachten realiseren passend onderwijs en leveren daarmee een cruciale bijdrage aan een positieve ontwikkeling van leerlingen op het gebied van het leren.
4. Positieve aspecten van het kind, groep, school en ouders zijn van groot belang.
5. Samenwerking tussen leerkrachten, leerlingen, ouders, interne en externe begeleiders is noodzakelijk om een effectieve aanpak te realiseren.
6. Doelgericht werken: het team formuleert korte en lange termijndoelen voor het leren, de werkhouding en het sociaal-emotioneel functioneren van alle leerlingen.
7. De werkwijze is systematisch, in stappen en transparant. Het is voor alle betrokkenen duidelijk hoe de school wil werken en waarom.

Handelingsgericht werken heeft een cyclische opbouw waar de cirkel van waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren centraal staat. In de fase van het waarnemen zal de leerkracht informatie over de groep verzamelen en eventueel nader te gaan onderzoeken. Daarop volgt de fase van het begrijpen. In deze fase zal de leerkracht de onderwijsbehoefte van een leerling gaan verwoorden en deze te gaan omschrijven in een groepsoverzicht. Dan is de fase van het plannen aan de orde. De leerlingen met een gelijke/vergelijkende onderwijsbehoefte worden geclusterd in een groepsplan, vervolgens wordt het groepsplan door de leerkracht opgesteld en besproken met de intern begeleider. In de laatste fase is er sprake van uitvoering van het groepsplan. Hierna worden alle stappen weer opnieuw doorlopen.. U ziet dat alle stappen daarna weer opnieuw worden gezet.

Handelings- en opbrengstgericht werken op De Bron (schematische samenvatting van het begeleidingsdoc. Hierin vind je tevens alle formulieren.)

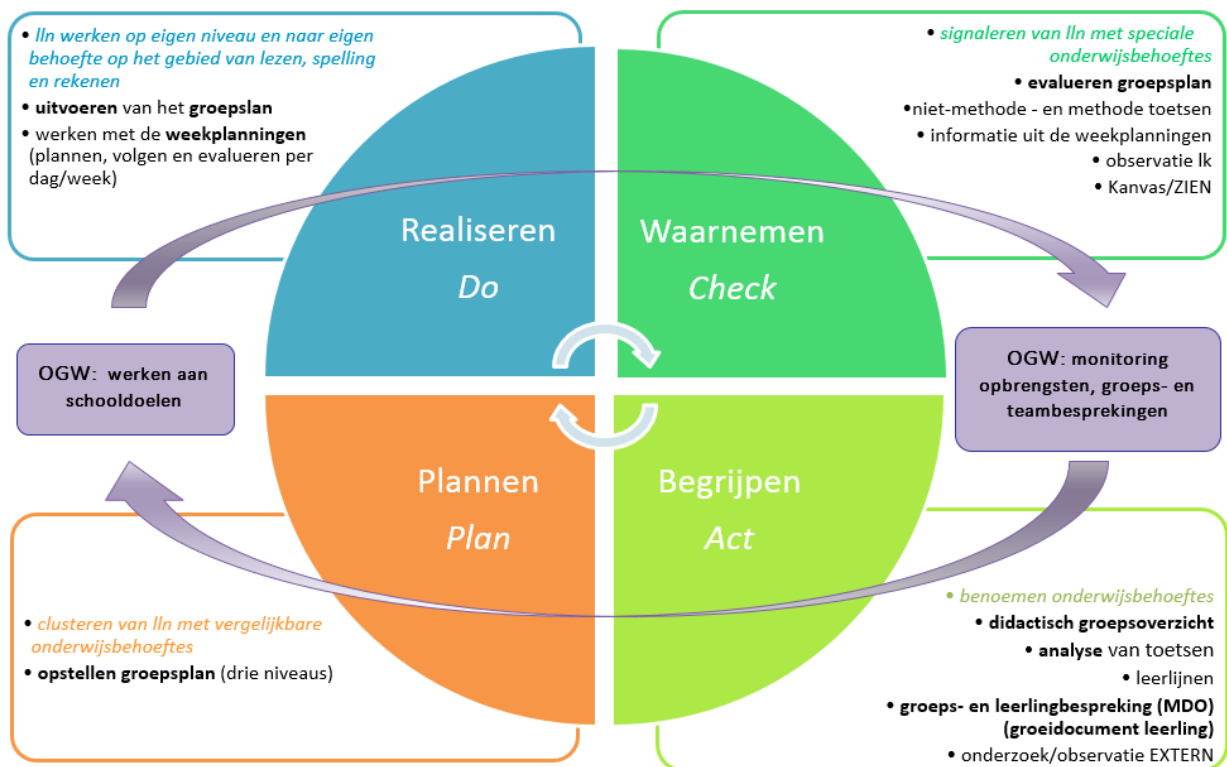

Fig. Schema HGW- OGW op De Bron

2.2 Groepsplannen

We stellen op De Bron de vraag te wat heeft dit kind nodig i.p.v. wat heeft dit kind. (Pameijer et al. 2009) Dit noemen we een **onderwijsbehoefte**. Het is datgene wat een leerling nodig heeft om een bepaald doel te bereiken. Deze worden genoteerd in het groepsoverzicht (zie bijlage).

Tijdens de eerste fase worden tevens de leerlingen die extra begeleiding nodig hebben gesignaleerd. Op basis van bovenstaande gegevens worden de onderwijsbehoeften van leerlingen benoemd.

Onderwijsbehoeften kunnen zeer divers zijn, maar komen in de kern voor in de volgende gebieden:

1. Instructie: visuele ondersteuning, herhaalde instructie, voordoen-nadoen;
2. Leertijd: meer leertijd (of lagere doelen), minder leertijd (of hogere doelen);
3. Feedback: competentie verhogende feedback, grenzen stellende feedback, beloningen;
4. Structurering taak: minder plaatjes, grotere letters, taak in kleine eenheden, afdekken;
5. Aanpassing sociale omgeving: rustige kinderen in de omgeving, samenwerkingsvormen.

Een voorwaarde voor het opstellen van groepsplannen is het kunnen denken in onderwijsbehoeften. Van elke leerling wordt uitgezocht waar hij zit (niveau) en wat het kind nodig heeft. Bij het opstellen van onderwijsbehoeften kunnen we o.a. de volgende hulpzinnen gebruiken:

Deze leerling heeft...

- Een instructie nodig die..
- Opdrachten nodig die...
- Leeractiviteiten nodig die...
- Een leeromgeving nodig...
- Spel nodig dat...
- Feedback nodig die...
- Groepsgenoten nodig die...
- Een leerkracht nodig die...

- Ouders nodig die...
- Hulp of ondersteuning nodig die...
- Overige... *...om het gestelde doel te kunnen behalen.*

Meer informatie over onderwijsbehoeften is te vinden in de bijlagen ([zie bijlage](#)).

De onderwijsbehoeften en de toetsresultaten (niet-methode gebonden: Cito-LOVS en methode gebonden toetsen) worden vervolgens onder gebracht in een **didactisch groepsoverzicht** ([zie bijlagen](#)). Dit overzicht wordt aan het einde van het schooljaar door leerkracht opgesteld en besproken met de volgende leerkracht en de intern begeleider. Na de opstelling van het groepsoverzicht wordt er een groepsplan opgesteld. Hierin worden de leerlingen geclusterd op 3 verschillende niveaus. Deze groepsplannen worden besproken in de groepsbespreking met de IB'er.

Daarna gaat de leerkracht aan de slag met de **uitvoering** van het **groepsplan**. De leerkracht geeft instructie volgens het model van de effectieve instructie (IGDI) en door het idee van samenwerkend leren (zie bijlagen). Hiermee komt de leerkracht tegemoet aan de verschillen tussen de leerlingen. Er worden groepsplannen opgesteld voor lezen, rekenen en spelling. We hebben een toelichting en een handreiking voor het opstellen van het groepsplan, deze is te vinden in de IB map op de server.

Om de groepsplannen te **borgen** komt de IB'er 1 keer per jaar op klassenbezoek (zo mogelijk wordt hierbij de gesprekkencyclus, welke beschreven staat in het Integraal Personeelsbeleid van Stichting Cambium/Coo7, betrokken). Tijdens deze klassenconsultatie wordt er gekeken naar de instructie, de groepsregistratie en naar de uitvoering van het groepsplan. Ook zal dit punt regelmatig op de inhoudelijke vergadering/deelteam vergadering besproken worden. Vragen die we elkaar dan stellen: Hoe gaat het opstellen van het groepsplan bij jou? Lukt het je om onderwijsbehoeften te benoemen van de kinderen uit je groep? Zie je zichtbare vorderingen (o.a. toetsresultaten)? Wat zijn je doelen voor de komende periode?

Vier keer per jaar is er een **groepsbespreking**. De groepsleerkracht en de IB'er bespreken met elkaar de punten van het groepsbesprekingsformulier. Centraal in deze besprekingen staat de vraag: Hoe gaat het in de groep en waar ligt als leerkracht je ondersteuningsbehoefte? Wat zijn de doelen voor de komende periode? Ter voorbereiding van deze besprekingen vult de groepsleerkracht een groepsbesprekingsformulier in. Naast de groepsbesprekingen zijn er vijf **leerling besprekingen**. De leerlingbespreking is tussen leerkracht en IB'er. Hier worden leerlingen besproken waar extra zorg over is. Wij gebruiken het groeidocument (zie bijlage) als leidraad tijdens deze besprekingen. Hiermee monitoren we de individuele leerling. Het kan daarnaast nodig zijn om een leerling te bespreken op een **MDO**.

Het multidisciplinair overleg (**MDO**) is een team van personen vanuit verschillende disciplines, die gezamenlijk bekijken wat nodig is voor een kind in een bepaalde zorgsituatie. In het MDO zit de intern begeleider van de school, de schoolmaatschappelijk werker (CJG), de jeugdverpleegkundige (GGD/CJG) en de extern begeleider/orthopedagoog van Expertise Centrum Adapt. Het MDO streeft na om samen met ouder en/of kind het gesprek aan te gaan. De leerkracht schuift ook aan bij het MDO. Na een overleg binnen het MDO kan er eventueel besloten worden om een observatie en/of een onderzoek te gaan doen bij een leerling als er niet voldoende antwoord gegeven kan worden op de gestelde hulpvraag. De ouders worden in deze besluitvorming betrokken! De ouders moeten ook toestemming hebben gegeven om een eventueel onderzoek/observatie te mogen doen.

Zodra er een **observatie** of een **onderzoek** wordt gedaan, zal de leerkracht /IB'er dit met de ouders bespreken en hen toestemming vragen. Dit gebeurt door een toestemmingsformulier van het Expertise Centrum te laten invullen door de ouders. In de situatie dat een kind uit een gezin komt met gescheiden ouders zal er door beide ouders een handtekening gezet moeten worden onder het formulier. (Dit uiteraard alleen als er voogdij bij beide ouders is.) Vooraf aan een observatie of een onderzoek vindt er meestal een intakegesprek met de ouders plaats.

Na de observatie of het onderzoek vindt er een nagesprek plaats met de ouders, de groepsleerkracht, de IB'er en de extern begeleider. Samen wordt er gekeken naar de aanbevelingen die er gegeven worden door de extern begeleider. Het verslag van een observatie of een onderzoek wordt in het papieren dossier en digitaal in ParnasSys bewaard. De IB'er bewaakt dit proces.

In de jaarplanning van de school is de gehele HGW structuur opgenomen. Zie daarvoor de jaarplanning, die als bijlage is toegevoegd.

2.3 Zorgmodel Van De Bron

We volgen op school de leerlingen o.a. middels observaties, de niet-methode en de methode gebonden toetsen. Elk kind moet zich kunnen ontwikkelen volgens zijn eigen ontwikkelingslijn. Zakt een kind hierbij weg, dan analyseren we dit en zo nodig stellen we een handelingsplan op. (hierbij gaat het om de deelgebieden sociaal-emotioneel, rekenen, spelling, technisch- en begrijpend lezen) De plannen worden ingevoerd door de leerkracht in ParnasSys en worden uitgeprint en ondertekend door ouders. De plannen worden daarna gescand en opgeslagen in ParnasSys. De uitvoering van het plan geschiedt in de klas door de leerkracht zelf. Zodoende heeft de leerkracht goed zicht op wat er met de leerling gebeurt en wat hij nodig heeft. De ouders worden op de hoogte gesteld als er een handelingsplan voor hun kind wordt opgesteld. Het plan wordt door de leerkracht met de ouders geëvalueerd. Een onderwijsassistent is in sommige gevallen mogelijk ter ondersteuning van de leerkracht.

De onderwijsassistent biedt daarnaast extra ondersteuning, indien er voor de leerling een arrangement is opgesteld. Bij dit proces is de IB'er altijd betrokken. Voor deze doelgroep leerlingen wordt een ontwikkelingsperspectief opgezet. Zie voor meer info de volgende paragraaf 2.5.2. De OAS begeleidt leerlingen in het eigen lokaal en in een speciaal daarvoor (prikkelarm) ingerichte ruimte. Deze ruimte is toegankelijk voor die leerlingen die een rustige omgeving nodig hebben. Te denken valt hierbij aan leerlingen met bijv. ASS, ADHD problematiek o.i.d. Naast deze doelgroep leerlingen is de ruimte te gebruiken voor andere lln. die een rustige werkplek nodig hebben.

In onderstaande tabel wordt kort weergegeven op welke wijze de zorgniveaus zijn ingedeeld op De Bron. Vervolgens zal per niveau een korte beschrijving gegeven worden.

Zorgniveau	Indicatoren
1. Basiszorg <i>Algemene reguliere preventieve begeleiding in de groep</i>	• Signalering door groepsleerkracht • Er is sprake van een leerlingvolgsysteem • Er zijn groeps- en leerlingbesprekingen • Eerste diagnose door groepsleerkracht of IB'er • Advies extern begeleider Expertisecentrum Adapt
2. Speciale zorg (met intern onderzoek) <i>Gerichte, intensieve begeleiding in de groep door de leerkracht</i>	• Nadere diagnose door groepsleerkracht i.s.m. IB'er • Advies extern begeleider Expertisecentrum Adapt • Opstellen handelingsplan binnen het groepsplan • Uitvoeren en evalueren handelingsplan binnen het groepsplan

3. Speciale zorg (met extern onderzoek) <i>Extra begeleiding binnen/buiten de groep door de leerkracht en/of onderwijsassistente, eventueel met inzet van externen.</i>	• Uitgebreid onderzoek aanvragen • Aanvraagformulier school en ouders (indien onderzoek via EC gaat) • Uitgebreid onderzoek • Opstellen handelingsplan binnen het groepsplan, waar nodig individueel HP • Uitvoeren en evalueren handelingsplan binnen het groepsplan
4. Zeer speciale zorg	• Beschrijving arrangement • Vier mogelijkheden: -kind blijft op regulier basisonderwijs, nieuwe handelingsplannen of tweede leerweg o.b.v. EB'er -plaatsing andere reguliere basisschool -beschikking voor plaatsing op een SO-school of SBO, aanmelding bij CTT Zwolle -afhankelijk van leeftijd aanmelding LWOO/PRO

2.3.1 Zorgniveau 1: Algemene reguliere preventieve begeleiding in de groep

Basiszorgniveau houdt in: algemene reguliere en preventieve begeleiding in de groep. Dit zijn alle kinderen die de gemiddelde leerdoelen kunnen behalen, zowel op cognitief als sociaal-emotioneel en motorisch gebied. De verantwoordelijkheid ligt bij de leerkracht en de intern begeleider coacht hierbij. Het handelen van de leerkracht staat centraal. Er wordt adaptief onderwijs gegeven; dit houdt in dat het een afgestemd programma is op pedagogische en didactische behoeften van het kind. In de groepen wordt gewerkt met het directe instructiemodel (IGDI).

Overzicht van de te nemen acties in basiszorg:

Actie	Leerkracht	IB-er
Observeren	x	
Toetsen afnemen en analyseren	x	
Opstellen didactisch groepsoverzicht	x	
Groepsplan maken, bijstellen en evalueren	x	
Kindgesprekken voeren	x	(x)
Groepsbespreking houden	x	x
Analyseren toetsgegevens op groeps- en schoolniveau		x
Coachen leerkrachten		x
Groepsbezoeken		x

2.3.2 Zorgniveau 2: Gerichte, intensieve begeleiding in de groep door de leerkracht

Leerlingen die onvoldoende baat hebben bij de basiszorg zijn terug te vinden in het groepsplan. Doorgaans zijn dit de instructie-afhankelijke leerlingen (rode groep). Zij krijgen een verlengde instructie en begeleiding inoefening. Het gaat hierbij om een tijdelijke uitval op een bepaald gebied.

De leerkracht maakt naar aanleiding van zijn observaties, toetsen en gesprekken met ouders/kind een planning van extra hulp. Dit wordt in de groep uitgevoerd door de leerkracht, zo mogelijk met een groepje kinderen eventueel m.b.v. de inzet van een onderwijsassistent. Het doel van een de begeleiding is om de opgelopen achterstand weer in te lopen.

In het groepsplan wordt deze extra hulp vastgelegd en gepland door de leerkracht. De leerkracht evalueert de extra hulp na ongeveer 8 weken besluit welke vervolgstappen er genomen dienen te worden. Hierbij is overleg met de IB-er mogelijk. Het vervolg kan zijn dat de hulp beëindigd wordt (het doel is bereikt terug naar basiszorgniveau) of dat er een nieuw hulpplan opgesteld wordt. In dit laatste geval zal er een stap gezet worden naar zorgniveau 3.

Overzicht van de te nemen acties in zorgniveau 2:

Actie	Leerkracht	IB-er
Groepsplan opstellen en extra hulp verwerken in weekplanning	x	
Ouders tijdig informeren	x	
Uitvoeren extra hulp	x	
IB-er structureel informeren	x	
Coachen leerkracht		x
Toezicht groepsplannen		x
Groepsbezoeken		x

2.3.3 Zorgniveau 3: Extra begeleiding binnen/buiten de groep door de leerkracht en/of onderwijsassistente, eventueel met inzet van externen

Als blijkt dat de hulp zoals geboden in zorgniveau 2 onvoldoende oplevert en een leerling te weinig ontwikkeling laat zien, waardoor de zorgen blijven, wordt de leerling in zorgniveau 3 geplaatst. Met andere woorden: er kan onvoldoende tegemoet gekomen worden aan de onderwijsbehoeften van deze leerling. Dit houdt praktisch in dat de leerling naast de verlengde instructie, ook structureel extra instructie krijgt: 3x 20 minuten extra instructietijd per week in de groep (eventueel buiten de groep).

De extra begeleiding die in zorgniveau 3 gerealiseerd wordt kan van toepassing zijn op alle leerlingen. Voor al deze leerlingen geldt dat er speciale interventies worden ingezet die worden vermeld op het groepsplan; zowel individueel als in kleine groepjes leerlingen.

In dit zorgniveau wordt de intern begeleider bij de begeleiding van dit kind betrokken en kan in overleg met de IB-er worden afgesproken dat er bijvoorbeeld een diagnostisch onderzoek wordt uitgevoerd. Dit is nodig als het niet duidelijk is waar het probleem zit of als de leerkracht handelingsverlegen is. Binnen dit zorgniveau is het ook mogelijk externe hulp in te schakelen. Dit kan de extern begeleider van EC Adapt zijn of een ambulant begeleider. Bij externe hulp kan ondersteuning gevraagd worden op het gebied van diagnostiek, consultatie en/of observatie.

Als uit de evaluatie blijkt dat de doelen behaald zijn, wordt de extra hulp afgesloten. Indien de doelen nog niet behaald zijn wordt het plan voortgezet worden of er wordt een nieuw plan opgesteld. Wanneer de school handelingsverlegen is wat betreft de aanpak, kan er besloten worden een externe instantie in te schakelen.

Overzicht van de te nemen acties in zorgniveau 3:

Actie	Leerkracht	IB-er
Ouders tijdig informeren	x	
Bijhouden logboek	x	
IB-er structureel informeren	x	x
Oudergesprekken voeren	x	(x)
Verslag oudergesprek maken en in Parnassys	x	x

2.4 Zorg op groepsniveau

Waarnemen:

Signalering vindt plaats in groep 1-2, 3 t/m 8 en gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling.

In groep 1-2:

- De Bron maakt gebruik van het observatie instrument van Kleuterplein.
- Naast de gegevens die verkregen worden door middel van Kleuterplein worden de observaties van de leerkracht en informatie verkregen uit bijv. oudergesprekken verwerkt in de signalering.
- In groep 2 worden de Cito-LOVS toetsen Taal voor Kleuters en Rekenen voor Kleuters afgenomen (zie toetskalender).
- Om vroegtijdig dyslexie te kunnen signaleren wordt er in groep 2 de screening van A. Smits afgenomen. Bij risicoleerlingen die eerder gesignaleerd zijn vanuit kleuterplein worden de leesvoorwaarden afgenomen (Struiksma).

In groep 3 t/m 8:

- In alle groepen worden de methodegebonden toetsen afgenomen (zie leerstofaanbod en toetsing en monitoring hoofdstuk 6). Het gaat hierbij om de volgende methodes: Taal Actief, Veilig leren lezen en Wereld in Getallen.
- Naast de methodegebonden toetsen maken we gebruik van de niet-methodegebonden toetsen Cito-LOVS DMT, AVI, Spelling, Rekenen/wiskunde, Begrijpend lezen en het Pi-dictee (zie toetskalender).

Sociaal-emotionele ontwikkeling:

Om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen te volgen maken we nu nog gebruik van ZIEN (we verkennen in schooljaar 16/17 het instrument KanVas, wegens start Kanjertraining), het Kanjer Advies Volgssysteem welke aansluit bij de Kanjertraining. KanVas heeft als doel: het in kaart brengen hoe leerlingen zich voelen, gedragen en hoe ze zich willen gedragen. Door dit in kaart te brengen signaleren we vroegtijdig of er directe acties ondernomen dienen te worden zodat de sociale veiligheid geborgd kan worden.

Begrijpen:

Groep 1-2:

De bevindingen n.a.v. signalering/observatie en evt. de Cito-LOVS toetsen worden door de leerkrachten verwerkt in het groepsoverzicht waarna de leerlingen in drie verschillende niveaus (rood, geel en blauw) worden verdeeld.

Groep 3 t/m 8:

De bevindingen n.a.v. de methodetoetsen en de Cito-LOVS toetsen worden door de leerkrachten verwerkt in het groepsoverzicht waarna de leerlingen in drie verschillende niveaugroepen (rood, geel en blauw) worden verdeeld. In de bovenbouw wordt er een groepsoverzicht opgesteld voor de vakgebieden rekenen, technisch lezen, begrijpend lezen en spelling.

Plannen:

Op basis van de groepsoverzichten stellen de leerkrachten de groepsplannen op. Hier worden de leerlingen verdeeld in drie niveaugroepen (rood, geel en blauw). In een combinatieklas wordt er per jaargroep een verdeling over twee groepen gemaakt zodat er in de groep met maximaal 4 niveaugroepen wordt gewerkt. In het groepsplan staan de volgende onderdelen beschreven:

- Doelen: wat wil ik in deze periode bereiken met de groep?
- Inhoud: welke materialen, leerstof en middelen gebruik ik daarbij?
- Aanpak: hoe geef ik instructie en begeleiding aan de groep om de gestelde doelen te behalen?
- Organisatie: op welke wijze organiseer ik de activiteiten?
- Evaluatie: op welke wijze en met welke middelen bepaal ik of de gestelde doelen bereikt zijn?

Realiseren:

In deze fase vindt de uitvoering van het groepsplan plaats. Er worden vier groepsplannen opgesteld per schooljaar. De uitvoering wordt gemonitord door de IB-er middels groepsbesprekingen.

Aan het eind van deze fase zal er een evaluatie plaatsvinden. De gegevens die hieruit ontstaan worden vervolgens weer in de eerste fase ingezet waardoor de cyclus opnieuw zal starten.

2.4.1 Groepsoverdracht

Aan het eind van het schooljaar draagt de leerkracht het groepsplan en de leerlingen over aan de nieuwe leerkracht. Tijdens een warme overdracht wordt a.d.h.v. de afspraken rondom overdracht en jaarovergang (zie bijlage de groep besproken. Dit vindt plaats tijdens een gezamenlijk overdrachtsmoment (zie jaarplanner).

2.4.2 Eindtoets en plan van aanpak groep 8

In het document eindtoets analyse de bron monitoren we de eindopbrengsten van de school. Bij deze analyse worden de volgende items weergegeven:

- een meerjarenoverzicht van de eindtoetsen,
- een vergelijking gemaakt tussen schoolvorderingen en de NIO,
- een analyse geschreven op basis van de vakken taal, lezen en rekenen,
- een meerjarenoverzicht van verwijzing van PO naar VO
- een evaluatie van uitgezette acties
- afspraken voor het nieuwe schooljaar

Jaarlijks wordt bekeken of het nodig is om een plan van aanpak op te stellen voorgroep 8. Op deze plek volstaat een verwijzing naar het eindtoets analyse document en het eventuele plan van aanpak voor groep 8.document. In de schoolgids verantwoorden we de eindopbrengsten en de afspraken.

2.4.3 Overdracht naar een andere basisschool

Stap 1:

- Ouders geven de overstap door aan de leerkracht én aan de administratie. Belangrijk is *per wanneer* het kind gaat overstappen.
- De administratie geeft het uitschrijfformulier mee aan ouders en zij leveren het weer in bij de administratie.

Stap 2:

- De leerkracht geeft door aan de IB-er wanneer het kind gaat overstappen. De IB-er draagt zorg voor een overstap dossier (OSO) vanuit ParnasSys dat vervolgens naar de nieuwe school wordt verstuurd. Het OSO wordt ook meegegeven aan de ouders.
- De IB-er neemt indien nodig, contact op met de nieuwe school om de situatie toe te lichten.

Als er een nieuwe leerling op De Bron komt, geeft de locatie leider door aan de IB-er wanneer het kind bij ons op school begint. De IB-er/administratie draagt zorg voor het invoeren van het OSO van dit kind in ParnasSys.

2.5 Zorg op leerling niveau

Hier volgt een korte beschrijving van de zorg op leerling niveau.

Waarnemen:

In de fase van waarnemen verzamelt en ordent de leerkracht de gegevens over alle leerlingen op groepsniveau.

Begrijpen:

De bevindingen n.a.v. de methodetoetsen en de Cito-LOVS toetsen worden door de leerkrachten verwerkt in het groepsoverzicht waarna de leerlingen in drie verschillende niveaugroepen (rood, geel en blauw) worden verdeeld. In de bovenbouw wordt er een groepsoverzicht opgesteld voor de vakgebieden rekenen, technisch lezen, begrijpend lezen en spelling.

Als de ontwikkeling van een leerling niet naar verwachting verloopt wordt er door middel van diagnostische toetsen en gesprekken geanalyseerd. Hiervoor worden o.a. de volgende instrumenten gebruikt:

- Foutenanalyseformulieren Cito (te vinden op de server)
- Pi-dictee
- Utrechtse getalbegrip toets (UGT)
- Methodegebonden toetsen
- Leesvoorwaarden (DT-LAS)
- Diagnostische gesprekken
- Zelfreflectie door leerlingen
- Instrumenten aangereikt door de orthopedagoge/extern begeleider

Plannen:

Op basis van de groepsoverzichten stellen de leerkrachten de groepsplannen op. Hier worden de leerlingen verdeeld in drie niveaugroepen (rood, geel en blauw). In het groepsplan staan de volgende onderdelen beschreven:

- Doelen: wat wil ik in deze periode bereiken met de groep?
- Inhoud: welke materialen, leerstof en middelen gebruik ik daarbij?
- Aanpak: hoe geef ik instructie en begeleiding aan de groep om de gestelde doelen te behalen?
- Organisatie: op welke wijze organiseer ik de activiteiten?
- Evaluatie: op welke wijze en met welke middelen bepaal ik of de gestelde doelen bereikt zijn?

De individuele onderwijsbehoeften en de daarbij behorende doelen worden zoveel mogelijk verwerkt in het groepsplan. Indien er in grote mate afgeweken dient te worden van het groepsplan, wordt er in overleg met de IB-er een individueel handelingsplan (IHP) opgezet.

Realiseren:

In deze fase vindt de uitvoering van het groepsplan plaats. De leerkracht biedt de zorg zoals beschreven in het groeps- of individueel handelingsplan.

Er worden vier groepsplannen opgesteld per schooljaar. In iedere periode vindt een tussenevaluatie plaats (zie zorgrooster in de jaarplanning). De uitvoering wordt gemonitord door de IB-er middels groeps- en leerlingbesprekingen. Aan het eind van deze fase zal er een evaluatie plaatsvinden. De gegevens die hieruit ontstaan worden vervolgens weer in de eerste fase ingezet waardoor de cyclus opnieuw zal starten.

2.5.1 Werken met IHP

De individuele onderwijsbehoeften en de daarbij behorende doelen worden zoveel mogelijk verwerkt in het groepsplan. Indien er in grote mate afgeweken dient te worden van het groepsplan, wordt er in overleg met de IB-er een individueel handelingsplan (IHP) of een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld.

2.5.2 Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Eerder hebben we beschreven wat we doen op De Bron aan de begeleiding voor alle leerlingen. We hebben als uitgangspunt leerlingen zo lang mogelijk te laten meedoen op het niveau van de groep (groepsplan). Soms is dit niet meer mogelijk. We stellen dan een ontwikkelingsperspectief op. Het kan gaan om leerling die uitvalt op een specifiek vakgebied, bijv. rekenen. In dit plan staat wat we willen bereiken met een leerling aan het eind van de basisschool. Zo kunnen we (bijvoorbeeld) met een leerling gaan toewerken naar een eind groep 6 niveau. Met dat niveau kan een leerling instromen in de basisberoepsgerichte leerweg. Uiteraard weegt niet alleen rekenen in een dergelijk geval mee, de andere vakken worden er ook bij betrokken.

Een leerling wordt niet zomaar op een **individuele leerweg** geplaatst worden. Eerst is er d.m.v. gewone handelingsplannen door de leerkracht extra zorg geboden. Als dit niet genoeg blijkt te zijn voor de leerling wordt de leerling ingebracht in het MDO. In dit overleg kan besloten worden tot een onderzoek door de extern begeleider (orthopedagoog) of een extern onderzoek te laten plaatsvinden. Dit gesprek vindt plaats samen met de ouders. Als blijkt na het onderzoek dat het verstandig is om de leerling een individuele leerweg aan te bieden, wordt er gezocht waar de leerling het beste kan starten met de leerstof en waar we verwachten dat een leerling op kan uitstromen (het ontwikkelingsperspectief). De leerling kan dan in aanmerking komen voor zware (extra) ondersteuning. De school stelt dan voor de leerling een arrangement op.

Een korte opsomming wat geldt bij het opzetten van een ontwikkelingsperspectief:

- De ouder(s)/verzorger(s) worden op tijd benaderd.
- De ouder(s)/verzorger(s) geven schriftelijk toestemming als besloten wordt dat hun kind een individuele leerweg gaat volgen.

Voorwaarden

- Er is dossiervorming (met handelingsplannen/hulpplannen)
- Er wordt een diagnostisch onderzoek afgenomen.
- Er is een intelligentie onderzoek afgenomen.
- Het geldt voor leerlingen die maximaal eindniveau groep 7 halen, bijvoorbeeld leerlingen met:
 - Een indicatie SO/SBO
 - Verwachte uitstroom PRO of VSO
 - In uitzonderingsgevallen: cognitieve of sociaal-emotionele belemmeringen, indicatie LWOO)
- In het OP staat: beginsituatie, extern advies, verwachte uitstroom, tussendoelen en leerstofaanbod.
- Een OP pas vanaf groep 6 opstellen, in groep 5 mag (liever niet). In groep 3 en 4 leren leerlingen veel van elkaar in de klassikale setting.

Kind

- De huidige werkwijze is voor het kind nauwelijks zinvol, is frustrerend of demotiverend.
- Het kind moet het sociaal-emotioneel wel aankunnen om alleen uit een ander boek te werken.

Traject

- De leerling wordt in het MDO gebracht.
- Het MDO oordeelt of het verantwoord is om op andere leerstof over te stappen.
- De IB'er bepaalt i.s.m. leerkracht/OAS en extern begeleider, de instap naar andere leerstof en zet een tijdspad uit. Hierin staan de tussendoelen en de einddoelen opgeschreven. De leerling kan dan goed gevolgd worden.

Bewaking

- De IB'er, EB'er of AB'er, leerkracht, OAS en ouders evalueren twee keer per jaar of het tijdspad gehaald wordt of bijgesteld moet worden n.a.v. de methode gebonden- en Cito toetsen.

Voor het OPP maken we gebruik van het OPP dat is opgesteld door deelregio De Brug van SWV 2305. [Zie bijlage](#)

2.5.3 Het groeidocument

Er zijn leerlingen waar we als school zorg over hebben, maar niet in die mate dat er een ontwikkelingsperspectief moet worden opgesteld en het kind alsmede in de zware ondersteuning terecht komt. Voor deze groep leerlingen stellen we een groeidocument op. Dit is een notitie in ParnasSys. Met het groeidocument brengen we de kind factoren in beeld en bespreken leerkracht en IB'er vijf keer per jaar de voortgang van het kind. Dit wordt gedaan in de leerlingbespreking. In de bijlage vindt u een voorbeeld van dit document.

2.6 Opbrengstbewust werken

2.6.1 Inleiding

Opbrengstbewust werken is erop gericht om de onderwijskwaliteit te verbeteren en daarmee de opbrengsten te verhogen. De kern is dat de leerkrachten hun onderwijs aanpassen aan de hand van de meetbare resultaten. Het verbeteren van de resultaten start met een grondige analyse naar de achterliggende oorzaken. Aan de hand van die analyse wordt een actieplan opgesteld met meetbare doelen. Want het vaststellen van de gewenste opbrengsten zorgt voor optimale opbrengstgerichtheid.

Opbrengstgerichtheid wil zeggen: het bewust, cyclisch en systematisch werken met als doel de grootste mogelijke opbrengst. Cyclisch werken betekent dat steeds opnieuw bepaald wordt aan welke verbetering gewerkt wordt en welke concrete resultaten men wil bereiken. Om de opbrengsten te verhogen is bewustwording een vereiste. Die opbrengsten hebben betrekking op leerprestaties, de sociaal-emotionele resultaten en de tevredenheid van ouders, leerlingen en het vervolgonderwijs.

Door opbrengstgericht te werken werken we doelgericht aan ons onderwijs. Dat is van belang dat dit op alle niveaus binnen de school gebeurt, dus niet alleen de leerkracht, maar ook binnen het management team. Voor de leerkracht betekent doelgericht werken onder andere dat hij de doelen op groepsniveau formuleert en vertaalt naar een groepsplan. Op deze manier zijn de verschillen binnen de groep beter te hanteren.

We zijn sinds schooljaar 2016-2017 binnen Cambium in gesprek over wat we verstaan onder opbrengstbewust werken. We willen hoogstaand onderwijs bieden. Hierbij gaan we uit van een vijftal kenmerken: we zijn opbrengstgericht (o.a. doelgericht), we kijken naar samenhang binnen het geheel, we geven duurzaam onderwijs (zetten door, nemen de tijd, we denken na, zijn flexibel, we denken na over het waarom...), we maken gebruik van nieuwe inzichten (we zijn extern gericht: wat gebeurt er buiten en wat betekent dit voor binnen), we gaan uit van passie en betrokkenheid bij leerkrachten en kinderen (onderwijs moet boeien!!!) Het boek van Jan Jutten (2013) - Van moetisme naar moreel besef, opbrengstgericht werken in een lerende school - is uitgangspunt voor ons. Middels dit boek en de cursus, die directeurs en intern begeleiders volgen, willen we werken aan de hiervoor genoemde kenmerken. Het hoofdstuk hierna over de relatie OGW en HGW beschrijft de manier zoals we nu werken.

2.6.2 Relatie opbrengstbewust werken (OGW) en handelingsgericht werken (HGW)

Het belangrijkste verschil tussen OGW en HGW is de ingang die je als leerkracht kiest bij het analyseren van de data.

Bij **HGW** gaan we uit van de individuele onderwijsbehoeften welke vervolgens worden geclusterd in een groepsplan. Bij HGW is een groepsplan dus een clustering van individuele onderwijsbehoeften.

Bij **OGW** kijken we eerst hoe de groep reageert op het geboden onderwijs en analyseren we op welke elementen het onderwijsleerproces kan worden aangepast. Ook deze aanpak wordt beschreven in het groepsplan.

In beiden gevallen kiezen we een middel om de leeropbrengsten en leerkrachtvaardigheden te verhogen door grip te krijgen of te houden op de groep. Hierbij is onze kerntaak: leerlingen voorbereiden op een vorm van vervolgonderwijs dat aansluit bij hun mogelijkheden.

We zien OGW als het kader waarbinnen HGW een zinvolle plek krijgt voor een beperkte groep leerlingen. Met de leerlingen die niet voldoende hebben aan de drie differentiatiegroepen (geel, rood, blauw) gaan we handelingsgericht te werk en richten we ons specifiek op hun individuele onderwijsbehoeften.

Er zijn een aantal overeenkomsten tussen HGW en OGW. Beiden gaan uit van doelgericht werken: het stellen van ambitieuze doelen die cyclisch geëvalueerd worden, zowel op schoolniveau als op groepsniveau. Beiden benadrukken het belang van hoge verwachtingen.

HGW is echter meeromvattend dan OGW. HGW richt zich naast spelling, rekenen en technisch en begrijpend lezen ook op de opbrengsten t.a.v. welbevinden, werkhouding, sociaal gedrag en de ontwikkeling van talenten en stelt dus zowel didactische als pedagogische doelen.

Een andere overeenkomst tussen OGW en HGW is de reflectie op het gedrag van de leerkracht. Bij beide aanpakken zoekt een leerkracht naar beïnvloedbare factoren om het leerproces te kunnen sturen. Bij OGW bepaalt de score van de groep of school een eventuele aanpassing op het leerproces. Bij HGW zijn het de kenmerken van de leerling die aan de basis van een aanpassing liggen.

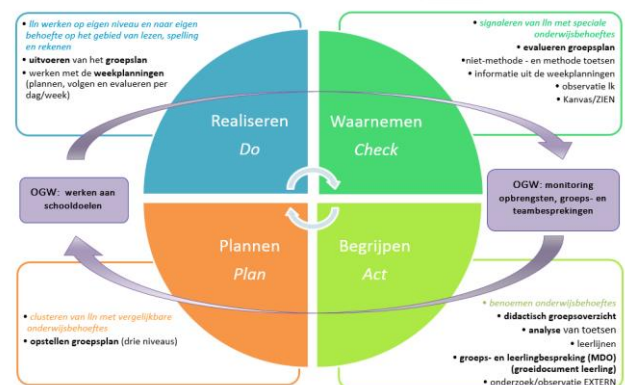
Dit betekent in beide gevallen dat de leerkracht het belangrijkste 'instrument' is om OGW en HGW in te voeren, het gaat om leerkrachtvaardigheden. Bij OGW kijkt de leerkracht zo objectief mogelijk naar de waargenomen leeropbrengsten en analyseert wat dit betekent voor het onderwijs. Bij HGW kijkt de leerkracht naar de leerling en stelt vast welke specifieke onderwijsbehoeften deze leerling heeft om zich te kunnen ontwikkelen. In beide gevallen ben je als leerkracht benieuwd of de aanpassing ook effect heeft gehad en bespreken we de invloed van jouw als leerkracht.

Om OGW met HGW te verbinden heb je als leerkracht kennis nodig van de relatie tussen de methode, de leerlijn en de vaardigheid van de leerling. Bij HGW is kennis van methode gebonden doelen belangrijk. Bij OGW is kennis van de leerlijn waarop de methode is gebaseerd en de vaardigheden die worden aangeleerd essentieel. Op De Bron werken we met vaardigheidsscores (OGW). Dit gecombineerd met de resultaten van de methodegebonden toetsen en dagelijkse observaties signaleren we sneller dat de aanpak (HGW) aangepast dient te worden.

Belangrijk uitgangspunt is dat er een goede balans nodig is OGW niet te zien als harde afrekencultuur of een doorgeschoten toetsstelsel en HGW niet te bestempelen als een niet uitvoerbare verzameling van individuele handelingsplannen. Zowel OGW als HGW leveren op De Bron, mits met aandacht en betrokkenheid uitgevoerd, een waardevolle bijdrage aan een stevige basis voor elke leerling.

We kiezen er als school dan ook bewust voor om eerst te kijken naar het onderwijs dat geboden wordt aan de groep en daarna pas naar het aanbod voor de individuele leerlingen. Met andere woorden: eerst OGW, dan HGW.

Handelings- en opbrengstgericht werken op De Bron (schematische samenvatting van het begeleidingsdoc. Hierin vind je tevens alle formulieren.)

2.6.3 Schoolniveau

De Bron analyseert jaarlijks structureel de leerling-resultaten van zowel de eindtoets, de toetsentoetsen als de methodegebonden toetsen. Bij deze analyse zijn alle professionals in school betrokken waarbij met name schoolinterne factoren betrokken worden (want daar kan men maximale invloed op uitoefenen).

De (trend)analyses, conclusies en eventuele verbeteracties worden schriftelijk vastgelegd en verantwoord. Deze zijn terug te vinden op de server en in de IB map op de server.

De verbeteracties die vanuit de analyses zijn opgesteld worden concreet uitgewerkt in het jaarplan. Vervolgens wordt in de schoolgids ouders doelmatig geïnformeerd over de resultaten van het onderwijs en verbeteracties.

Concreet ziet dit er op De Bron als volgt uit: in de groepsbespreking worden de groepsanalyses vanuit ParnasSys besproken. Daarna bespreekt het team de trendanalyses 2x per jaar. Dit wordt voorbereid door het managementteam onder leiding van de intern begeleider. Deze analyse wordt meegenomen in het schoolplan/jaarplan en in de groepsplannen.

Zowel de trendanalyses op groeps- als op schoolniveau worden tijdens de teamvergaderingen besproken en genotuleerd. De uitkomsten hiervan zijn beschikbaar op de server in de map IB.

Tijdens deze team- en groepsbesprekingen evalueren we de gestelde doelen, daarnaast worden er dan nieuwe doelen gesteld. De handreiking die we hiervoor gebruiken is het analyse document opbrengsten. ([zie bijlage](#)). We gaan uit bij het stellen van schooldoelen van onze eigen opbrengsten, het document "analyse en waarderingen van opbrengsten" van de onderwijsinspectie en groepsfactoren.

2.6.4 Groepsniveau

De trendanalyses op groepsniveau worden geïnventariseerd aan de hand van het analysedocument tussentijdse opbrengsten. De intern begeleider verwerkt deze gegevens in het document trendanalyse. Het model wordt tijdens een teamvergadering besproken zoals gepland in de jaarplanner. De gestelde doelen zijn terug te vinden in de groepsplannen. Deze dienen als uitgangspunt voor de volgende bespreking.

2.7 Leerlingvolgsysteem

De gegevens over een leerling houden we op De Bron bij in het programma **ParnasSys**. Deze applicatie maakt het mogelijk om overal de gegevens van een leerling te kunnen opvragen en bijwerken. Wat houden we nu bij in dit systeem? Alle administratieve gegevens als geboortedatum, adres, plaats in gezin. Daarnaast is het ook ons leerlingvolgsysteem. In dit systeem noteren we alle Cito-toets resultaten van de leerling alsmede de methode gebonden toetsen. Ook kunnen in dit systeem notities over een leerling gemaakt worden. Hierbij valt te denken aan een verslag van een oudergesprek, een overleg met een arts, etc. Dit systeem wordt ook gebruikt door de IB'er om te kijken hoe het staat met de kwaliteit van het onderwijs op De Bron. Zie hiervoor ook het hoofdstuk "opbrengstbewust werken".

In het toetsprotocol ([zie H 2.13](#)) zijn afspraken rondom toetsing (niet-methodegebonden toetsen) vastgelegd en geborgd. Op de toetskalender staat genoteerd welke niet-methode gebonden toetsen we afnemen, daarnaast is er ingepland wanneer deze afname plaatsvindt ([zie H. 7.10](#))

2.8 Rapporten

Twee keer per jaar ontvangen de kinderen een rapport. Deze wordt digitaal opgesteld m.b.v. ParnasSys. Via het ouder portaal kunnen ouders de ontwikkeling van hun kind volgen. Op De Bron geven we cijfers voor de vakken.

2.9 Communicatie en verslaglegging m.b.t. de begeleidingsstructuur

De leerkracht communiceert met de ouders. Indien er formulieren zijn ingevuld, worden deze door ouders en school ondertekend. De IB'er communiceert met de externe instanties. Bij het adviesgesprek zijn de onderzoeker, de ouders, de leerkracht en de IB'er aanwezig. De IB'er verzamelt de benodigde informatie en vormt een dossier (in ParnasSys). Bij begeleidingsgesprekken wordt een verslag gemaakt van het gesprek. De leerkracht verwerkt de gegeven adviezen in het groepsplan, groeidocument, IHP of het OPP.

2.9.1 Contacten met ouders

Maand	Inhoud	Status
September-Oktober	Startgesprekken	verplicht
November	10-minutengesprekken	verplicht
Februari/maart	10-minutengesprekken - resultaten	verplicht
Juni	10-minutengesprekken	facultatief

Buiten deze geplande momenten is het ook mogelijk een afspraak te maken met de leerkracht.

Ouders worden in ieder geval n.a.v. de volgende acties geïnformeerd:

- de evaluatie van het handelingsplan
- tussentijdse metingen van risicoleerlingen
- uitslagen van een leerlingbespreking

Ouders dienen mondeling toestemming te geven voor:

- het bespreken van het kind in het multidisciplinair overleg (MDO)
- het aanmelden van het kind bij School maatschappelijk werk
- observatie

Ouders dienen schriftelijk toestemming te geven voor:

- aanmelding bij een externe instantie voor onderzoek
- onderzoek door de orthopedagoog van het expertisecentrum

2.10 Orthotheek

De orthotheek is het instrumentarium van de intern begeleider en de leerkracht. Het is een verzameling van boeken, literatuur, hulpmiddelen, programma's, toets materiaal en oefenmateriaal. De leerkracht en de IB'er kunnen hier beide gebruik van maken.

De orthotheek staat in de personeelskamer/hal en is uitgebreid met een kast voor sociaal emotioneel lesmateriaal en een kast met materiaal voor leerlingen die meer aankunnen (o.a. voor hoogbegaafden). De school heeft ook de Pittige Plustorens aangeschaft. Hierin zit materiaal voor kinderen die meer aankunnen. De orthotheek wordt voortdurend aangevuld en opgeschoond. Naast een fysiek aanwezige orthotheek zijn er tal van bronnen op websites die goede informatie bieden. We maken hier uiteraard ook veel gebruik van.

2.11 Protocol meer- en hoogbegaafdheid

Voor de leerling die meer aan kan hebben we een protocol hoogbegaafdheid opgesteld. In dit protocol (zie bijlage) beschrijven we dat we zo vroeg mogelijk leerlingen willen signaleren die meer aankunnen dan de gemiddelde leerling. Door deze leerling te screenen met behulp van het digitaal handelingsprotocol hoogbegaafdheid kan de leerkracht/de school adviezen krijgen om verder te komen met deze leerling. De ouders hebben in dit overleg/proces een belangrijke stem. Samen met hen wordt gekeken naar wat het beste voor hun kind is. Soms kan het nodig zijn om te versnellen (een groep overslaan), in andere gevallen is het goed om te gaan compacten en verrijken voor één specifiek vak. Compacten is het weglaten van bepaalde oefenstof wat de leerling niet nodig heeft, waardoor er extra tijd vrijkomt voor deze leerling. Door naast de reguliere oefenstof dan verrijkingstof aan te bieden kan de leerling blijvend uitgedaagd worden. Zie voor meer informatie het protocol hoogbegaafdheid (zie map Klassenmap op de leerkrachtserver).

2.12 De plannen op een rij

Groepsplannen:

- alle kinderen van de groep als geheel voor één vakgebied: rekenen, technisch/begrijpend lezen en spelling

Individueel handelingsplannen (IHP):

- per kind

- ingevuld in Parnassys
- langere termijndoelen (rond de zes weken)
- er is “een soort” van een diagnostisch onderzoek gedaan (toetsgegevens worden in kaart gebracht)
- voor die kinderen die wegzakken op hun eigen ontwikkelingslijn.
- ouders worden betrokken, bij voorbereiding en evaluatie (er wordt een handtekening gevraagd)
- ondertekend exemplaar in de klassenmap

Groeidocument:

- hierin wordt de ontwikkeling van een kind gevolgd tussen IB en leerkracht, dit kan met ouders en binnen het MDO besproken worden

2.13 Protocol Cito toetsen

Richtlijnen afname Cito Mei 2012	
Algemene afspraken: (toegestaan door Cito)	• Een individuele leerling heeft recht op meer tijd of mag de toets verdeeld over meerdere momenten aangeboden krijgen. • Bij bijzondere sprongen (bijv. I->III of andersom) bij individuele leerlingen overleg met IB'er. • Bij bijzonderheden aantekening in ParnasSys maken bij individuele leerling. • De leerkracht neemt zelf de toetsen af. • Stagiaires en invalleerkrachten nemen geen toetsen af. • Opbrengstbewust en weloverwogen keuze maken.
Toetsen voor kleuters: * Taal voor kleuters * Rekenen voor kleuters	• Gebruik van afdekbladen is toegestaan. • Oefenboekje inzetten bij groep 1 leerlingen • Groepsgrootte: richtlijn = 10 leerlingen • Groep 1: Cito of landelijk genormeerde toets (OVM, KIK)
Technisch lezen:	• De leerkracht neemt de toets af. • DMT gegevens van zittenblijvers inschalen bij eigen groep en groep hoger. • Afname DMT: jan en juni alle leerlingen alle kaarten okt en mrt risicoleerlingen (o.a. IV/V lezers) • Afname AVI: jan en juni alle leerlingen gr 3 t/m 8 okt en mrt risicoleerlingen (o.a. . IV/V lezers) • Geen toets leestechiek ?.... dan DMT en AVI • Vanaf groep 6 AVI plus gehaald, dan 1 keer per jaar AVI toetsen (in januari). (Verrijken met een observatieschaal) • Doortoetsen AVI: minimaal 1 niveau doortoetsen verplicht. Leerkracht heeft de mogelijkheid tot doortoetsen.
Begrijpend lezen:	• Toetsen worden niet voorgelezen. • Vraagstelling oefenen • Bij dyslectische kinderen (met verklaring) en bij kinderen in onderzoek worden de tekst en opgaven voorgelezen. Er wordt hierover een aantekening in ParnasSys gemaakt. • Afname vanaf eind groep 4 • M4 als opstarttoets om kinderen te laten wennen aan de toets (niet in Parnassys) kan in dec afgenomen worden, niet in

	toetsperiode, je meet kennis geen begrijpend lezen.
Spelling:	• Er mag een keuze gemaakt worden om i.p.v. vervolg 2 vervolg 1 af te nemen. • Vanaf groep 3 kan PI-dictee bij IV en V leerlingen worden afgenomen. • Een analyse voor IV en V leerlingen maken. • Voor afname toetsen inzien, wel aanbieden maar niet intensief inoefenen. • 75-80% van de gevraagde categorieën in Cito moet in de methode aan bod zijn geweest.
Rekenen:	• Bij Rekenen-Wiskunde is uitrekenpapier altijd toegestaan tenzij anders vermeld in het toetsboekje. • Vanaf groep 5 mag de toets bij dyslectische kinderen worden voorgelezen. (of digitale toets inschakelen) • Hulpmiddelen, als deze dagelijks gebruikt worden, wel toegestaan. Aantekening in Parnassys maken.
Overig:	• Leerling >10 dle achterstand in overleg met IB'er adaptief toetsen.

2.14 Waar staat nu wat?

Digitaal:

Parnassys:

- Handelingsplannen
- Notities
- Groeidocument
- Leerling-gegevens
- Groepsbesprekingsformulier
- Absenten
- Toetsresultaten (alle methode- en niet-methodetoetsen)
- Scans van onderzoeken, observaties, formulieren e.d. wat ook in het papieren dossier wordt opgenomen.

Klassenmap/groepsmap:

- Weekplanning/logboek:
- Hierin houdt de groepsleerkracht kort de dagelijkse ondersteuning bij. Er is een kolom planning en evaluatie opgenomen bij de weekplanning.
- Lopende groepsplannen
- Didactische groepsoverzichten

Leerkrachtmap (op de server) "IB zorg en begeleiding" en de digitale klassenmap:

- alle formulieren die ter invulling zijn, zoals groepsplannen, didactisch groepsoverzicht
- analyse formulieren
- beleidstukken

Analoog/kast:

Dossier (kast in magazijn):

- Oude handelingsplannen, bijv. na het einde van het schooljaar
- Aanmeldingsformulieren voor een onderzoek
- Verslagen van onderzoeken en observaties.

ZORGSTRUCTUUR – EXTERN

3 Passend onderwijs

In het schoolondersteuningsprofiel legt het schoolbestuur ten minste eenmaal per 4 jaar vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst. Leraren, schoolleiding en bestuur stellen samen het schoolondersteuningsprofiel op.

Expertise binnen en buiten de school

Op basis van het profiel inventariseert de school welke expertise ze nog moet ontwikkelen en wat dat betekent voor de (scholing en toerusting van) leraren. Leraren en ouders hebben adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel via de medezeggenschapsraad van de school. De school plaatst het profiel in de schoolgids en eventueel op de website van de school, zodat iedereen (ouders, leerlingen en andere partijen) kan zien welke ondersteuning de school biedt.

Dekkend aanbod binnen het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband legt alle profielen bij elkaar om te beoordelen of het daarmee een dekkend aanbod kan realiseren. Doel is immers dat alle leerlingen een passende plek krijgen. Op basis van de schoolprofielen stelt het samenwerkingsverband de basisondersteuning vast. Dit is de ondersteuning die alle scholen binnen het samenwerkingsverband kunnen bieden. Het gaat dan bijvoorbeeld om ondersteuning voor meer en minder begaafde leerlingen en om het omgaan met gedragsproblemen.

Passend onderwijs is een beleidsverandering, die uitgaat van het Ministerie van OCW. Het gaat het erom dat alle leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen op school. Het nieuwe stelsel moet zo goed mogelijk onderwijs bieden aan kinderen die extra begeleiding nodig hebben.

Het uitgangspunt van Passend onderwijs is de verantwoordelijkheid van schoolbesturen om voor elke leerling een passend onderwijsaanbod te realiseren. Als een school niet kan voorzien in de behoeften van het kind, dan wordt in overleg met de ouders uitgezocht welke school binnen het samenwerkingsverband dat wel kan. Een passend onderwijsaanbod houdt dus in dat onderwijs en ondersteuning moet aansluiten op de behoeften van het kind. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheden van het personeel en de wensen van de ouders.

Doelen van Passend onderwijs

Bij Passend onderwijs zijn er meerdere doelen opgesteld:

- Het verbeteren van de onderwijskwaliteit. Alle kinderen hebben recht op toegang tot onderwijs van goede kwaliteit. De kwaliteit van het onderwijs aan zorgleerlingen moet verbeterd door helder te formuleren wat zij precies gaan leren.
- De ondersteuning aan kinderen met speciale zorgbehoeften moet beter, onder andere met behulp van handelingsgerichte diagnostiek. Een neven doel daarbij is het oplossen van de beperkingen van de bestaande wetgeving.
- Er moet een landelijk dekkende structuur regionale netwerken komen. Lees meer hierover bij de alinea over het samenwerkingsverband. Binnen deze netwerken moet de onderwijszorgstructuur transparant zijn.
- De kwaliteit van pabo's en lerarenopleidingen moet beter. Het is de bedoeling dat vanaf 2016 elke student voldoet aan de wettelijk deskundigheidseisen. Dat betekent dat nieuwe leerkrachten adequaat kunnen omgaan met verschillen tussen leerlingen.

Ondersteuningsplicht

Schoolbesturen hebben een ondersteuningsplicht. Het is de plicht van schoolbesturen om ervoor te zorgen dat voor alle kinderen met speciale onderwijsbehoeften een passende plek wordt gevonden. Dat kan op de school zelf zijn, maar ook op een andere school binnen het samenwerkingsverband, die beter aansluit bij die

onderwijsbehoefte. Deze ondersteuningsplicht van het bestuur geldt voor alle kinderen die worden aangemeld of al ingeschreven zijn.

Bij het uitvoeren van de ondersteuningsplicht wordt goed rekening gehouden met de onderwijsbehoefte van het kind, met de voorkeuren van de ouders en met de mogelijkheden van de school. Bij Passend onderwijs gaat één centraal loket per regio onderzoeken wat een kind nodig heeft. Het is een voordeel voor de ouders van de zorgleerlingen dat zij voortaan niet meer van school naar school hoeven te gaan om een passende plek voor hun kind te vinden.

De inspectie ziet toe op de uitvoering van de ondersteuningsplicht door schoolbesturen.

De rol van het samenwerkingsverband

Passend onderwijs betekent niet dat alle leerlingen naar een reguliere basisschool moeten. Per kind wordt gekeken waar het onderwijsaanbod het best passend is. Een regionaal netwerk van scholen moet een dekkend onderwijsaanbod hebben, waarin alle zorg geleverd kan worden. Zo'n netwerk bestaat uit reguliere basisscholen, speciaal onderwijs en flexibele tussenvormen. Een voorbeeld van zo'n tussenvorm is een speciale klas in een reguliere school.

Scholen kunnen zich specialiseren en gezamenlijk afspraken maken wie welke kinderen het beste kan opvangen. Als een school geen passend onderwijs heeft voor een kind, kan zo'n leerling terecht op een andere school binnen het verband. In het samenwerkingsverband hebben de scholen voor speciaal (basis)onderwijs de rol van expertisecentrum. Zij kunnen leerlingen opvangen die intensieve zorg nodig hebben of ambulante begeleiding aanbieden aan de reguliere basisscholen.

Bij Passend onderwijs gaat het budget naar de samenwerkende scholen. De gedachte daarachter is dat het geld dan efficiënter en effectiever kan worden ingezet.

3.1 Samenwerkingsverband 2305

Zorgplicht

Inleiding

Zorgplicht houdt in dat schoolbesturen verplicht zijn om een leerling die extra ondersteuning nodig heeft, een passend arrangement aan te bieden. Dit moet bij de aanmelding worden aangeboden of - als de leerling al op school zit – wanneer blijkt dat er extra ondersteuning nodig is. In de praktijk komt het erop neer dat scholen hiervoor de verantwoordelijkheid dragen.

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

De overheid heeft de zorgplicht ingevoerd per 1 augustus 2014. De school moet in het SOP aangeven wat zij aan ondersteuning kan bieden. Het SOP is te vinden op de website van onze school.

Informatieplicht

Ouders melden hun kind schriftelijk aan en hebben daarbij de informatieplicht: naar waarheid aangeven of er mogelijk iets te melden is over hun kind dat consequenties kan hebben voor het onderwijs. Het bestuur heeft het recht ouders om (aanvullende) informatie te vragen. Stel dat de ouders die aanvullende informatie niet verstrekken, dan vervalt de zorgplicht van de school. De zorgplicht geldt ook niet wanneer de ouders niet verklaren dat zij de grondslag van de school respecteren of als er geen plaatsruimte beschikbaar is op de school.

Trajectplicht, geen acceptatieplicht

Het arrangement moet door de school maximaal 6 weken na aanmelding worden aangeboden (met de mogelijkheid om 1 keer – beargumenteerd - te verlengen met 4 weken). Het aanbod voor extra ondersteuning is of op de eigen school/school van aanmelding of op een andere (speciale) basisschool. De zorgplicht is dus een trajectplicht, geen acceptatieplicht.

Een school kan niet vooraf een kwantitatieve norm stellen met betrekking tot het wenselijke aantal leerlingen met ondersteuningsbehoeften. Een school kan bij aanmelding van bijvoorbeeld een kind met syndroom van Down wel aangeven dat er op school al zeven leerlingen zitten met dit syndroom, maar kan daarmee niet automatisch aangeven dat de school hiermee haar maximale capaciteit heeft bereikt. Elke casus waarbij sprake is van afwijzing op grond van dit argument moet door de school worden gemotiveerd. Kind-, gezins-, omgevings- en schoolfactoren zijn onderdeel van die motivatie.

Aanmelding

De leerling heeft recht op een tijdelijke plaatsing indien het toelatingsbesluit nog niet is genomen. Het is dus zeer gewenst dat het kind minimaal 10 weken voordat het naar school gaat, wordt aangemeld.

Dat kan vanaf 1 jaar, in ieder geval voordat het kind 4 jaar oud is. Kinderen die jonger zijn kunnen op een wachtlijst worden geplaatst. Ouders kunnen hun kind bij verschillende scholen tegelijk aanmelden. Dit kunnen scholen zijn die zowel binnen als buiten het samenwerkingsverband vallen. Om te voorkomen dat er meerdere scholen worden belast met de aanmeldprocedure/het onderzoek naar de behoefte aan extra ondersteuning, geven ouders hun eerste voorkeur aan. Na aanmelding onderzoekt die school of extra ondersteuning nodig is. Dit gebeurt mede op basis van informatie van de ouders.

Toelating

Bij de beslissing over toelating van een kind betreft de school de ondersteuningsbehoefte van het kind, zoals die na aanmelding is vastgesteld. De school bekijkt de mogelijkheden om in die ondersteuningsbehoefte te voorzien. Deze mogelijkheden hangen samen met de expertise, het SOP en de afspraken die met andere bevoegde gezagsorganen in het samenwerkingsverband zijn gemaakt over de begeleiding van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte. Vanwege de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte en de wetgeving passend onderwijs hebben scholen de plicht om te onderzoeken of de school de extra ondersteuning, in de vorm van doeltreffende aanpassingen, zelf kan bieden. Als er een aanpassing nodig is, moet dat ook gebeuren, tenzij deze voor de school een onevenredige belasting vormt.

Alternatief

Wanneer een kind niet kan worden toegelaten tot de school van aanmelding, dient een passende plaats op een andere school te worden aangeboden. De school gebruikt hierbij de SOP's van de andere scholen in het samenwerkingsverband en overlegt met de ouders.

Tenslotte

In de zorgplicht staat de driehoek centraal die wordt gevormd door de wens van de ouder, het ontwikkelingsperspectief van de leerling en de (on)mogelijkheden van de school. Dus geen ouders die kinderen altijd kunnen plaatsen, maar ook geen scholen die kinderen van het kastje naar de muur kunnen sturen.

Als ouders en school(bestuur) het niet met elkaar eens worden, kunnen ouders naar een onderwijsconsulent, de geschillencommissie passend onderwijs, de commissie gelijke behandeling of de rechter gaan. Als scholen bij hun beslissing blijven en ouders houden hun kind thuis, wordt het een zaak voor leerplicht.

In het ondersteuningsplan legt het samenwerkingsverband vast hoe het gaat zorgen voor passend onderwijs voor elk kind. Verplichte onderdelen van het ondersteuningsplan zijn:

- Het niveau van basisondersteuning dat op alle vestigingen van scholen in het samenwerkingsverband aanwezig is;
- De manier waarop het samenwerkingsverband een samenhangend geheel van voorzieningen voor extra ondersteuning binnen en tussen de scholen organiseert;
- De afspraken (procedure en criteria) die de scholen maken over de verdeling, besteding en toewijzing van geld voor extra ondersteuning en de voorzieningen voor extra ondersteuning aan de scholen, inclusief een meerjarenbegroting;

- De procedure en de criteria voor de plaatsing van leerlingen op de speciale scholen voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband en op scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs.

Het ondersteuningsplan is te vinden op de site van 2305: [site 2305](#)

4 Transitie jeugdzorg

Sinds 1 januari 2015 is de transitie Jeugdzorg een feit en is de gemeente verantwoordelijk voor alle preventie, ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij opgroei- en opvoedproblemen, psychische problemen en stoornissen. In het verleden was een deel van de preventie en ondersteuning al overgeheveld naar de gemeente. Doel van de huidige decentralisatie is vermindering van de versnippering in zorg en beheersing van de kosten.

Er gaat de komende jaren veel veranderen in de jeugdzorg. Er komen verantwoordelijkheden, die nu bij andere overheden liggen, naar de regio Noord-Veluwe en de gemeenten toe. In het nieuwe jeugdstelsel worden de gemeenten verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp (inclusief specialistische hulp zoals jeugd-ggz, jeugd-lvb, gesloten jeugdhulp). Ook voor de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering zijn de gemeenten in de nieuwe situatie verantwoordelijk.

Deze zorgplicht van gemeenten -oftewel de jeugdhulpplicht- omvat een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van de verschillende vormen van jeugdhulp en van gecertificeerde instellingen. Het zorgt ervoor dat ieder kind dat een vorm van jeugdhulp nodig heeft, dit ook daadwerkelijk krijgt. Daarnaast een overheveling van een deel van de AWBZ-taken naar de WMO en de veranderingen in het kader van de participatiewet. Daarmee staat het sociale domein behoorlijk op zijn kop.

Eén gezin, één plan

Al deze veranderingen op hetzelfde moment zijn complex, maar bieden ook de mogelijkheid om veranderingen een extra impuls te geven. Vanuit de WMO zijn deze veranderingen al ingezet onder invloed van de Kanteling van de WMO en Welzijn Nieuwe Stijl. Bewegingen waarbij de eigen kracht van de burger voorop staat, waarbij het netwerk van het gezin belangrijk is en de vraag van de klant centraal staat. Een belangrijke ontwikkeling is ook één gezin, één plan. Aan gemeenten de uitdaging om binnen de drie decentralisaties hier vorm aan te geven door lokaal verbindingen te leggen. Op de website ZorgWijzer.nl is een speciale pagina met uitgebreide informatie over de WMO en de wijzigingen die zijn doorgevoerd.

Regie voeren

Gemeenten staan voor de taak om het sociaal domein vorm te geven en zich tegelijkertijd als terugtrekkende overheid op te stellen. Gemeenten gaan regie voeren en opdrachten verlenen aan het veld. Kleine gemeenten kunnen deze ontwikkelingen niet zelf vormgeven. Samenwerking binnen de regio Noord-Veluwe, maar ook bovenregionaal, is noodzakelijk om de taken die erbij komen goed vorm te kunnen geven, te kunnen organiseren en te kunnen financieren.

Professionals gaan anders werken

Door de wijzigingen in het jeugdstelsel gaat de inzet van professionals ook (sterk) veranderen. De toenemende mate van het werken volgens de formule 'één kind, één gezin, één plan' vraagt andere/extra vaardigheden. De onderlinge samenwerking van professionals in de jeugdzorg verandert. Het vraagt van iedere professional zijn/haar blik te verbreden en deskundigheid te delen.

Provinciale website

De provinciale website [Voor de Gelderse Jeugd.nl](http://VoordeGelderseJeugd.nl) is hét informatiepunt over de transitie jeugdzorg in Gelderland. Hier delen de Gelderse gemeenten en regio's, jeugdzorgorganisaties, Zorgbelang, Spectrum CMO en de provincie Gelderland relevante informatie. Belangrijke documenten en contactgegevens van de regio Noord-Veluwe zijn hier ook te vinden.

Visie Positief Jeugdbeleid

De transitie van de jeugdzorg begint goed op gang te komen. In 2012 heeft het Transitieteam de visienota Positief Jeugdbeleid opgesteld. Deze is in alle colleges vastgesteld en wordt nu door de gemeenteraden vastgesteld. In de toekomst wordt de jeugdzorg integraal, vanuit één regie georganiseerd. De zorg wordt

zoveel mogelijk in de directe leefomgeving uitgevoerd en de eigen mogelijkheden en het eigen netwerk worden optimaal benut.

Teams van jeugd- en gezinswerkers

Het is de bedoeling dat lokale teams van 'jeugd- en gezinswerkers', die breed geschoold zijn, heel direct binnen het gezin ondersteuning en hulp bieden. Deze teams van professionals moeten een goede lokale worteling krijgen, volledig gefocust zijn op hun doelgroepen en het werkgebied. Zo worden ze een onderdeel van het lokale zorg- en welzijnsnetwerk.

Daarnaast moeten vragen van ouders eerder worden gesignaleerd en moet er ook sneller op worden gereageerd. Als ouders en jeugdigen geholpen worden op het moment dat het probleem nog 'klein' is, wordt voorkomen dat het uitgroeit tot een probleem waar de veel duurdere en zware vormen van jeugdzorg voor nodig zijn. Dat betekent dat de jeugd- en gezinswerkers 'kind aan huis zijn' bij de scholen, de consultatiebureaus, de peuterspeelzalen, de kinderopvang en de huisartsen.

Brede kennis en kunde in lokale teams

Cruciaal in deze aanpak is de kwaliteit van de werkers en de samenstelling van deze teams. Hoe breder de kennis en kunde, hoe meer ze zelf kunnen oplossen. Ze kunnen zich daarin laten bijstaan door specialisten (klinisch psychologen, psychiater, kinderarts). De bedoeling is dat de jeugd- en gezinswerkers de kennis van deze specialisten gebruiken, om hun eigen ondersteuningsmogelijkheden uit te breiden. Alleen als er ook specialistische behandeling nodig is, of als de veiligheid van het kind in gevaar is, zal de behandeling/begeleiding worden overgedragen.

Een hele klus! Daarom is er zeker niet alleen sprake van een transitie, maar veel meer van een transformatie.

Zie voor meer info: <http://www.regionoordveluwe.nl/transformatie-jeugdzorg>

4.1 Centrum voor jeugd en gezin

Het CJG kan ondersteunen, adviseren en doorverwijzen bij zorgen omtrent thuissituatie, lichamelijke ontwikkeling of psychische ontwikkeling van kinderen. Op onze school is één medewerker, de schoolmaatschappelijk werker, de verbindende schakel tussen school en CJG.

4.2 GGD

Ieder kind krijgt in groep 2 en 7 een gezondheidsonderzoek. Het onderzoek bestaat uit een controle van het gehoor en het gezichtsvermogen, een meting van lengte en gewicht en een onderzoek naar ontwikkelingskenmerken. Het wordt uitgevoerd door de jeugdverpleegkundige en als het nodig is, wordt een kind doorverwezen naar de jeugdarts voor een vervolgonderzoek.

Ook geeft de GGD in groep 7 een gastles Gezonde Leefstijl. Hierin komen verschillende thema's aan bod, zoals voeding, bewegen, sociale media, alcohol en de puberteit.

De GGD medewerker neemt als verbinding tussen onderwijs en CJG deel aan het MDO.

4.3 Schoolmaatschappelijk werk

Het Schoolmaatschappelijk Werk (SMW) is een vorm van hulpverlening die gericht is op de driehoek kind-ouders-school, waarbij het belang van een optimale ontwikkeling van het kind centraal staat.

Het SMW biedt handvatten en ondersteuning, zodat de oplossing stap voor stap gevonden kan worden.

De schoolmaatschappelijk werker kan teamleden van scholen ondersteunen. Dit kan bijvoorbeeld door specifieke kennis in te brengen over wat een gezonde psychosociale ontwikkeling van een kind is. Ook kan de SMW-er de samenwerkingsrelatie en communicatie bevorderen tussen school, ouders en kind of bemiddelen bij conflictsituaties.

Ouders kunnen op verschillende manieren in contact komen met het SMW. Ouders kunnen zelf het initiatief nemen voor een gesprek. Ook kan de leerkracht of IB-er adviseren contact op te nemen.

De hulpverlening door SMW is kosteloos. Er is geen verwijsbriefje nodig van de huisarts of de ziektekostenverzekering.

Deze schoolmaatschappelijk werker neemt als verbinding tussen onderwijs en CJG deel aan het MDO.

5 (Keten)partners

5.1 KBC/Braams

Deze instanties kunnen op verzoek van ouders, een onderzoek naar o.a. dyslexie uitvoeren in samenwerking met de school. Daarnaast kan er behandeling geboden worden. Zie ook dyslexiebeleid.

5.2 Adapt

Adapt biedt ondersteuning bij het onderwijsaanbod aan leerlingen met een arrangement cluster 3 en 4.

5.3 Centrum voor jeugd en gezin

Met het CJG is er een nauwe samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. Zie oom hoofdstuk transitie jeugdzorg.

5.4 GGD Noord- en Oost Gelderland

De GGD doet gezondheidsonderzoeken en houdt inloopsprekuren. Daarnaast bieden ze voorlichting over een gezonde leefstijl voor verschillende leeftijdsgroepen.

5.4.1 Logopedie vanuit de GGD

Elk jaar worden de 5-jarige leerlingen door de schoollogopediste (van de GGD) gescreend, waarbij gelet wordt op goede uitspraak en goede taalvorming. Wanneer er problemen zijn op één van beide gebieden, verwijst de schoollogopediste het kind door naar een particuliere logopediepraktijk.

5.4.2 logopedie extern

Eén à twee keer per jaar is er een overdracht van informatie tussen de vrijgevestigde logopedie praktijk 'E. Kappers-Brouwer' en de school. Dit om een optimale begeleiding van kinderen te bewerkstelligen.

5.5 Fysiotherapie

Binnen onze school werkt 1 vrijgevestigde praktijk voor fysiotherapie 'Fysio Plus praktijk Moordkids'. Zij huren een ruimte binnen de school om kinderen schoolnabij te kunnen behandelen.

5.6 de Waterlelie

De Waterlelie biedt ambulante begeleiding voor leerlingen met epilepsie.

5.7 Kentalis

Kentalis biedt ambulante ondersteuning bij het onderwijsaanbod aan leerlingen met een arrangement cluster 2.

5.8 Bartiméus

Bartiméus biedt ambulante ondersteuning bij het onderwijsaanbod aan leerlingen met een arrangement cluster 1.

6 BELEID

In dit hoofdstuk wordt een korte beschrijving gegeven van het beleid op de hoofdvakken binnen het onderwijs.

6.1 Taal en leesbeleid

6.1.1 Leesonderwijs

het schooljaar 2011-2012 zijn we gestart met een CPS leesverbetertraject, we hebben een leesverbeterplan opgesteld om te komen tot hogere opbrengsten voor het technisch lezen. Dit heeft geleid tot goed opbrengsten op technisch lezen. is gelukt. In het schooljaren 12-13 en 13-14 hebben we daarna het begrijpend lezen (en woordenschat) geoptimaliseerd. We hebben op de school twee coördinatoren die met de IB'er en de leerkrachten het leesonderwijs blijven monitoren.

In het bronnenboek van CPS staat uitgebreid beschreven hoe wij technisch leesonderwijs bieden. De methode Estafette gebruiken we hierbij. We hebben ons begrijpend luisteren en begrijpend leesonderwijs beschreven in het document begrijpend lezen en luisteren. Wij werken binnen het leesonderwijs op drie niveaus, gaan uit van het model van de effectieve instructie (IGDI-model, zie bijlage), werken doelgericht (zie analyse document, zie bijlage) en we werken middels de convergente differentiatie, waardoor leerlingen die meer tijd nodig hebben voor instructie en begeleiding deze tijd ook krijgen. We volgen de leesontwikkeling regelmatig en nauwkeurig.

We bieden goed leesonderwijs met daarnaast intensieve extra uitleg-begeleiding voor lezers die het moeilijk vinden. Dit is niveau e 1 en 2 van het leesonderwijs.

Voor zwakke lezers zetten we daarnaast de volgende programma's in om het leesniveau te vergroten (niveau 3):

- Connect klanken en letters
- Connect woordherkenning
- Connect Vloeiend Lezen
- Ralfi
- Ralfi-light

(Zie voor meer informatie het document: "Doorgaande lijn begrijpend lezen/luisteren" en het bronnenboek, welke staat in de map Klassenmap op de leerkrachtserver)

6.1.2 Taal en spelling

Binnen het spellingsonderwijs maken we gebruik van de werkboeken en materialen van Taal Actief (laatste versie). De BLOON methodiek wordt o.a. gebruikt om kinderen de woorden te laten oefenen. BLOON staat voor 'Bekijken Lezen Omdraaien Opschrijven Nakijken'. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van www.wrts.nl om de woorden en de spellingscategorieën beter in te oefenen.

6.1.3 Dyslexie begeleiding en onderzoek

Voor het dyslexie beleid is een apart document opgesteld. Deze wordt in 2016-2017 verder ontwikkeld. Nu volgt een zeer korte weergave op hoofdlijnen hoe wij kinderen met dyslexie begeleiden.

Soms wil de lees- en/of spellingsontwikkeling van een kind niet helemaal vlotten. We spreken dan van een lees- en/of spellingszwakke leerling. In ons onderwijs zullen we deze leerlingen extra goed in de gaten houden.

Wat we dan zoal doen?

- We vergoten o.a. toetsen en huiswerk materiaal
- We geven altijd genoeg tijd voor het maken van leerstof en toetsen. Dit m.u.v. de tempo toetsen, omdat deze op tijd genormeerd zijn.

- Kinderen krijgen de gelegenheid om middels spraaksoftware zelfstandig te lezen. Dit gebeurt veelal op advies van de externe dyslexie behandelaar.
- Indien nodig wordt er voor deze leerlingen voorgelezen door de leerkracht of een andere leerling, dit kan ook een oudere leerling zijn.
- In enkele gevallen: Ouders kan gevraagd worden om thuis een dag van tevoren een tekst met hun zoon/dochter door te lezen.

In het basisonderwijs maken we niet een direct verschil tussen een leerling die lees- en/of spellingszwak is of een leerling met dyslexie. In het basisonderwijs hebben we niet te maken met strakke tijden voor bijv. het afnemen van toetsen. Er is alleen een uitzondering bij de afname van de NIO aan het einde van de basisschool in groep 8 en de tempo toetsen van rekenen, AVI en de DMT.

Waarom een dyslexie onderzoek?

Soms is er veel onduidelijkheid voor het kind, de ouders en/of de leerkracht. Het kind en/of de ouder kan veel zorgen hebben over het feit dat het niet wil vlotten op school met de lees- en/of spellingsontwikkeling. Ook kan het nodig zijn dat een kind behandeling nodig heeft. In overleg met de extern begeleider (orthopedagoog) wordt er gekeken of het doen van een onderzoek zinvol en/of mogelijk is. De school heeft goede contacten met het kennis- en behandelingscentrum dyslexie Zwolle = het KBC. Dit is een Kennis en Behandel Centrum voor dyslexie. Dit centrum werkt vanuit de richtlijnen voor de vergoede dyslexiezorg. De gemeente vergoed momenteel de dyslexiebehandelingen en onderzoeken.

6.1.4 Dyslexie richtlijnen Stichting Cambium

Welke kinderen komen in aanmerking voor een onderzoek?

Er moet sprake zijn van een ernstige, hardnekkige achterstand, ondanks intensieve, extra hulp op school:

- 3 maal een V-score op de Drie Minuten Toets (woorden lezen) op 3 verschillende meetmomenten;
- en/of 3 maal een V-score op de Cito Spellingtoets (woorden schrijven) op 3 verschillende meetmomenten. Wanneer er wordt aangemeld voor spelling, moet het handelingsplan ook gericht zijn geweest op spelling. In dit geval moet er sprake zijn van IV-scores ten aanzien van lezen.
- de scores blijven op V-niveau ondanks intensieve extra hulp op school. Tijdens 2 periodes van ongeveer 3 maanden moet er 3 maal 20 minuten per week extra hulp gegeven zijn. Er is gewerkt volgens effectieve principes voor lezen zoals Connect of Ralfi. Of er is gewerkt volgens effectieve principes voor spelling: extra directe instructie en intensieve oefening.

Wij kiezen er als Cambiumscholen voor geen onderzoek te doen wanneer een kind niet voldoet aan bovenstaande eisen. Ouders/verzorgers kunnen wel op eigen initiatief en kosten onderzoek laten doen bij externe onderzoekers.

Kinderen met een dyslexieverklaring en kinderen die kenmerken hebben van dyslexie komen op de basisschool in aanmerking voor de volgende ondersteuningsvormen c.q. hulpmiddelen:

Ondersteuningsvormen:

- Lezen: Connect en Ralfi
- Spelling: BLOON methodiek, extra instructie, eventueel eigen leerlijn, WRTS
-

Wat de school biedt (dit is altijd in overleg met ouder (s) en kind):

- aanschaf van bestanden via Dedicon voor de ondersteunende dyslexie hulpmiddelen
- extra toetstijd
- vergroten van leermateriaal
- kinderen krijgen de gelegenheid om middels spraaksoftware zelfstandig te lezen. Dit gebeurt veelal op advies van de externe dyslexie behandelaar.
- vergoeding van dyslexiesoftware op basis van de kosten van aanschaf L2S

Middelen:

De school vergoed op basis van een stand alone versie van L2S de dyslexie software. De IB'er begeleidt de leerling bij het implementatie proces van de software en coacht de leerkrachten. Ouders schaffen een laptop aan waarop de dyslexie software kan worden geïnstalleerd. De ouders installeren het programma evenals de leesboeken. De IB'er zorgt ervoor dat de juiste boeken bij Dedicon worden besteld.

6.2 Rekenbeleid

We hebben in het schooljaar 2012-2013 een nieuwe methode aangeschaft voor rekenen. Deze methode 'Wereld in getallen' / WIG sluit nauw aan bij onze manier van werken. De methode maakt gebruik van drie niveaus binnen het rekenonderwijs. We komen zo beter tegemoet aan de onderwijsbehoeften van onze leerlingen. Naast WIG maken we gebruik van de methodiek 'Met Sprongen Vooruit', deze methodiek wordt systematisch toegepast in de rekenles. Kinderen krijgen door het fysiek handelen en het gebruik van het materiaal een beter getalbegrip, inzicht in de getallenlijn en meer inzicht in rekenstructuren. Er zijn kinderen die uitvallen op een bepaald rekenonderdeel. We kunnen dan o.a. gebruik maken van het remediërend programma 'Maatwerk' en materialen uit de rekenkast. Voor extra inoefening en automatisering maken we gebruik van het software pakket van Ambrasoft.

6.2.1 Dyscalculie

In het schooljaar 2017-2018 zal er beleid gemaakt worden op dyscalculie.

6.3 Sociaal-emotioneel/gedrag

Sociale veiligheid, welbevinden, zelfvertrouwen etc. vinden we als school heel belangrijk. We hebben tot schooljaar 2015-2016 gewerkt met de methodiek *Kinderen en hun sociale talenten* en eigen gekozen lessen om te bouwen aan een goed sociaal pedagogisch klimaat in de groep. We worden vanaf januari 2017 een Kanjerschool en gaan dus werken met de Kanjertraining. Middels de Kanjertraining streven we de volgende doelen na:

- *Het bevorderen van vertrouwen en veiligheid in de klas.*
- *Het versterken van de sociale vaardigheden bij leerlingen.*
- *Beheersing van verschillende oplossingsstrategieën bij pesten en andere conflicten.*
- *Bewustwording van de eigenheid bij leerlingen.*
- *Leren om verantwoordelijkheid te nemen.*
- *Het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie.*

We nemen één keer per jaar het sociogram af. Op basis van dit sociogram gaat de leerkracht zo nodig in gesprek met leerling(en) om te werken aan de sociaal emotionele ontwikkeling. We volgen de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen middels de module ZIEN uit ParnasSys/Kanvas. In de groep bieden we Kanjerlessen aan.

Naast de groep gebonden activiteiten wordt er in groep 7 en 8 een sovatraining aangeboden aan individuele kinderen die een extra zetje in de rug nodig hebben. De IB'er is hiervoor getraind. Ook is training buiten school mogelijk. Instanties als CJG en Intraverte begeleiden kinderen van deze school.

6.3.1 Pestprotocol

We hebben een pestprotocol dat te vinden is op de website van de school, alsmede op de server van de school.

6.4 Algemeen beleid

6.4.1 Meldcode

We hanteren als school de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. We houden ons aan de volgende vijf stappen:

Stap 1: In kaart brengen van signalen.

Stap 2: Overleggen met een collega. En eventueel raadplegen van Veilig thuis: het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. Of een deskundige op het gebied van letselduiding.

Stap 3: Gesprek met de betrokkene(n).

Stap 4: Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. En bij twijfel altijd Veilig thuis raadplegen.

Stap 5: Beslissen over zelf hulp organiseren of melden.

We maken gebruik van Verino, dit is de Verwijsindex waarin gemeld kan worden. De link van multi-signaal brengt u naar Verino: <https://signaleren.multisignaal.nl/signaleren/login> Zie voor de volledige meldcode de bijlagen op de IB map op de server.

6.4.2 Kleuterverlenging

In groep 1 komen het hele cursusjaar kinderen binnen (instroomkinderen). Om duidelijkheid te hebben over wanneer een kind naar groep 2 gaat, hebben we de volgende afspraak:

- kleuters die voor 1 oktober jarig zijn, gaan het volgende cursusjaar naar groep 2.
- bij kleuters die tussen 1 oktober en 1 januari jarig zijn, wordt overlegd of zij al naar groep 2 kunnen.
- kleuters die na 1 januari jarig zijn blijven in principe in groep 1
- bij twijfel, als de ontwikkeling minder snel gaat als mag worden verwacht, of als de ontwikkeling juist sneller gaat dan mag worden verwacht, kan van bovenstaande richtlijnen worden afgeweken.

6.4.3 Doublure

We vinden het belangrijk dat kinderen een onderwijsaanbod krijgen in de eigen groep. We kiezen alleen voor doubleren als we ervan overtuigd zijn dat het een betere oplossing is voor het kind. Doublures komen op onze school dan ook weinig voor. Het kind moet op meerdere gebieden een leer- en/of ontwikkelingsachterstand hebben, die niet specifiek gerelateerd is aan de intelligentie van een kind. De procedure rondom doubleren vindt altijd plaats in nauw overleg met ouders, indien mogelijk met het kind (afhankelijk van leeftijd en situatie), leerkracht, intern begeleider en de extern begeleider. Deze laatste persoon kan een adviserende rol in het proces spelen.

6.4.4 Beleid PO-VO

De ouders krijgen op school informatie over de structuur van het voortgezet onderwijs, het aantal gesprekken met de groepsleerkracht en de mogelijkheden om V.O. scholen te bezoeken. De ouders zullen uiteindelijk de school voor VO (Voortgezet Onderwijs) moeten kiezen. Ze krijgen daarbij een advies van de basisschool, het schooladvies. Schooladvies Elke leerling in groep 8 van de basisschool krijgt van zijn school voor 1 maart een schooladvies. Hierin staat welk type voortgezet onderwijs het beste bij de leerling past. De school kijkt daarvoor onder andere naar leerprestaties, aanleg en ontwikkeling tijdens de hele basisschoolperiode. Naast dit schooladvies komt er, door de invoering van de verplichte eind toets PO, voor alle leerlingen in Nederland een zogenoemd 'objectief tweede gegeven' bij, in de vorm van een resultaat op de centrale eindtoets of op een andere eindtoets PO (Primair Onderwijs). Het schooladvies is vanaf 2015 leidend bij de plaatsing van leerlingen in het voortgezet onderwijs. Basisscholen geven voor 1 maart een schriftelijk schooladvies aan de leerling; de centrale eindtoets wordt vanaf het schooljaar 2014 2015 in april afgenomen.

Heroverweging schooladvies: Als een leerling de eindtoets PO beter maakt dan verwacht, moet de basisschool het schooladvies heroverwegen. De basisschool is verantwoordelijk voor deze heroverweging, in

overleg met de ouders/verzorgers. De herover weging kan leiden tot een wijziging in het schooladvies, maar er kan ook beslist worden dat wordt afgeweken van het resultaat van de eindtoets PO. Soms is het resultaat van de eindtoets PO minder goed dan verwacht. In dat geval mag de basisschool het school advies niet aanpassen. Als de ouders de keuze gemaakt hebben, verzorgt de school, als een stukje serviceverlening, de inschrijving. Er is na de aanmelding een warme overdracht van de leerlingen met de voortgezet onderwijs school. De ouders krijgen een afschrift van de aanmelding en het schooladvies. De school van V.O. beslist uiteindelijk over toelating.

In de schoolgids laten we jaarlijks zien naar welk type onderwijs onze leerlingen uitstromen.

De ouders van groep 8 worden op een voorlichtingsavond geïnformeerd over het voortgezet onderwijs. De leerkracht gaat daarnaast met ouders en leerling in gesprek over de keuze van de vervolg school.

7 BIJLAGEN

7. 1 Meerjaren planning

Zie vooral ook het jaarplan van de school waarin de gehele schoolontwikkeling staat:

[jaarplan 2016-2017](#)

Hieronder enkele highlights:

2016-2017

- Optimaliseren/borgen weekplanningen en logboeken (werkgroep 2 lkn en IB)
- Optimaliseren groepsplannen (werkgroep 2 lkn en IB)
- Implementatie: Kanjertraining (studie bijeenkomsten team)
 - Beleid maken op groepsplan gedrag
 - Implementatie: Kanvas
- Borgen: Samenwerkend leren uitbouwen en borgen (opgenomen in jaarplanning IH)
- Borgen: kleine audit Cambium
- Ontwikkelen m.b.t. opbrengstbewust werken: Jan Jutten 6 daagse studie IB'ers en DT
- Implementeren leerlingbespreking nieuwe stijl a.d.v. groeidocument (met meekijken door EB'er)
- Weken aan differentiëren in de instructie (informer, lesson study)
- Beleid maken op portfolio leren (MT met team)
- Thematisch onderwijs: beleid maken, implementeren (studie bijeenkomsten team)
-

2017-2018

- Werken met het portfolio leren
- Tweede implementatie jaar: thematisch werken/middagprogramma
- Borgen: opbrengstbewust werken
- Borgen: grote audit Cambium
- Beleid maken op dyscalculie (IB)
- Werken aan differentiatie in de instructie (lesson study)

2018-2019

- Borgen: ...
- Borgen: kleine audit Cambium
- ...
-

7.2 Taakverdeling leerkracht, IB'er en directeur m.b.t. de begeleidingsstructuur:

Taken leerkracht m.b.t. de begeleiding van de leerlingen:

- Verzamelen gegevens voor het didactisch groepsoverzicht
- Opstellen van het didactisch groepsoverzicht voor rekenen (en later ook lezen en taal/spelling)
- Opstellen, uitvoeren en evalueren van het groepsplan
- Opstellen, uitvoeren en evalueren van het handelingsplan
- Inbrengen van een leerling in de leerlingbespreking
- Bijhouden van leerling-notities
- Opstellen, uitvoeren en evalueren van handelingsplannen voor E-leerlingen
- Signaleren van zorgsignalen
- Verslaglegging van gesprekken in de leerlingbespreking

Taken van de IB'er m.b.t. de begeleidingsstructuur:

- Inplannen van het groepsplan en de groepsbesprekingen
- Voorzitten van de bovengenoemde besprekingen
- Verslaglegging van gesprekken in de leerlingbespreking
- Voorzitten gesprekken met ouders m.b.t. doublures
- Voorzitten gesprekken met ouders over kinderen die vervroegd en versneld doorgaan
- Trendanalyses uitvoeren om de kwaliteit van onderwijs te bewaken op het gebied van technisch- en begrijpend lezen, spelling en rekenen
- Inbrengen resultaten van de trendanalyse in het team en eventueel actiepunten formuleren.
- Bewaken van handelingsplannen
- Initiëren gebruik van Parnassys
- Ondersteunen bij implementatie nieuw beleid
- Signaleren van zorgsignalen
- Opstellen agenda en het voorzitten van zorgteamvergaderingen (MDO)
- Beheren, actualiseren en implementeren orthotheek
- Analyseren op schoolniveau

Taken van de directeur m.b.t. de begeleidingsstructuur:

De directeur:

- Is eindverantwoordelijk voor de zorg binnen de school
- Laat zich informeren door alle bij de zorg betrokken personen
- Geeft gevraagd en ongevraagd advies aan betrokken personen
- Coördineert de ontwikkelingen op het gebied van de zorg
- Neemt de (eind)besluiten m.b.t. de zorg
- Initieert veranderingen en ontwikkelingen, zo mogelijk gezamenlijk met de intern begeleider
- Heeft regelmatig overleg met de intern begeleider (en overige betrokkenen binnen de zorg)
- Stimuleert nascholing op het gebied van zorg
- Onderhandelt en sluit contracten met externe zorginstanties
- Bewaakt het ontwikkelingsproces van de school en houdt hierbij rekening met het schoolconcept en het schoolplan
- Legt verantwoording af aan het bevoegd gezag
- Evalueert samen met de IB'er 1x per jaar de totale inrichting van de zorg op school

7. 3 Groeidocument leerling

(deze staat als notitie in ParnasSys)

Wat is de reden van invullen/aanmelden? (hulpvraag) (dit alleen bij de eerste keer invullen):

- ...

Wat zijn de sterke kanten (talenten) van de leerling? (stimulerende factoren)

- ...

Wat zijn de belemmerende kanten van een leerling? (belemmerende factoren)

- ...

Omschrijf (kort) het kind m.b.t. sociaal emotioneel en de taak-, werkhouding:

- ...

Hoe is de gezinssituatie (bijzonderheden)? Wat zijn beschermende en belemmerende factoren?

- beschermend:
 - ...
- belemmerend:
 - ...

Input ouders & kind:

- ...

Welke externe/interne ondersteuning is er betrokken/aanwezig (logopedie, fysiotherapie, extra begeleiding):

- ...

Is er een diagnose, medicatie, IQ onderzoek? Welke datum hoort daarbij?

- ...

Welke onderwijsbehoeftes heeft het kind?

- ...

Wat heb ik al gedaan:

- ...

.....
Verslag (na de eerste bespreking):

- ...

Afspraken (na eerste bespreking):

7.4 Groepsbespreking cbs De Bron –groep 1 en 2

Datum:

Groep:

Leerkracht:

Toelichting: Bedenk je bij alles... wat is nodig om in te vullen? Waar heb ik vragen over? Je hoeft niet over te typen wat er al in het groepsplan staat. Bekijk alles op groepsniveau. De leerlingbespreking en het MDO zijn er om in te zoomen op een kind. Alle sub-vragen zijn bedoeld om gezamenlijk te bekijken of we alles goed in beeld hebben. Het formulier is een leidraad voor het gesprek, niets meer, niets minder.

Welke afspraken zijn er in de vorige groepsbespreking gemaakt? Hoe is dit verlopen?	
Evalueren vorig groepsplan (als deze al is opgesteld, zie het ook als een eventuele tussenevaluatie) • Zijn de geplande activiteiten (voor hele groep, subgroepen en/of individuele leerlingen) afgerond? Zo nee, wat is hiervan de oorzaak? • Zijn de gestelde doelen (vanuit Kleuterplein?) bereikt? Zo nee, wat is hiervan de oorzaak? Schoot het aanbod tekort? Waren doelen te hoog (of te laag) gegrepen? • Hebben de leerlingen geprofiteerd van het aanbod/aanpak? Zo ja, wordt deze voortgezet of afgebouwd? Zo nee, welke aanpassingen zijn de komende periode in het aanbod/aanpak nodig?	<i>Bekijk het als groep niet op leerling niveau. (bedenk je voortdurend als je iets concludeert > wat ga ik ermee doen?)</i>
Cito januari: Hoe heeft je groep gescoord op: 1. Taal voor kleuters 2. Rekenen voor kleuters	<i>Vul ook de tabel onderaan dit blad in. Opm. kunnen in dit vak worden gemaakt.</i> - Ben je tevreden? - Wat zijn aandachtspunten? - Wat is je analyse van de Cito toets? - Vervolgstep: Zet de aandachtspunten in het volgende groepsplan. <u>Taal voor kleuters:</u> <u>Rekenen voor kleuters:</u>
Aandachtspunten voor de hele groep: Wat zijn de komende periode op basis van de verzamelde gegevens (in het groepsoverzicht) aandachtspunten voor de hele groep? Wat komt er uit de observaties van Kleuterplein?	<i>Dit graag (ook) vermelden op het groepsplan. (Neem evt. aandachtspunten vanuit de Cito-toetsen over in je groepsplannen)</i>

Signaleren van leerlingen die extra aandacht nodig hebben Welke leerlingen hebben extra aandacht nodig? Welke leerlingen zijn ten onrechte niet gesignaleerd? (Denk ook aan meer- hoogbegaafden)	
Verhelderen/aanscherpen van onderwijsbehoeften Kijk bij welke leerlingen de onderwijsbehoeften nader ingevuld of aangescherpt moeten worden. • Wat is precies de vraag van dit kind? • Bij welke kinderen is verder handelingsgericht onderzoek nodig om de onderwijsbehoeften te benoemen?	
Clusteren van leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften Maak een clustering van je leerlingen en stel jezelf daarbij de vragen: • Leren de kinderen zo optimaal van en met elkaar? • Is de clustering voor jou als leerkracht haalbaar qua klassenmanagement? • Welke maatregelen zijn er eventueel in het klassenmanagement nodig?	Je hoeft hier niet alle Iln te noteren, noteer ze wel op het groepsplan...en noteer vervolgens wat je met deze Iln doet.
Opstellen van nieuw groepsplan Bekijk het nieuwe groepsplan op. Als dit vooraf aan de bespreking is ingeleverd kan de IB'er met een kijkwijzer (bijlage 11) al naar kijken.	
Aanmelding leerlingbespreking Bekijk welke leerlingen eventueel in aanmerking komen voor aanmelding voor de leerlingbespreking. Bespreek dit in de groepsbespreking met de intern begeleider.	<i>Mogelijkheid 1: leerlingbespreking met de IB'er:</i> ... <i>Mogelijkheid 2: inbrengen van een leerling in het MDO.</i> ... (Voor de aan te melden Iln vullen we het groeidocument in in P.)
Sociaal-emotioneel/gedrag Hoe gaat het in de groep op sociaal-emotioneel gebied? Betrek hierbij eventueel het sociogram.	
Meldcode Bedenk of je signalen (huiselijk geweld/kindermishandeling) hebt over kinderen waar je je zorgen over maakt.	
Heb je een begeleidingsvraag?	

7.5 Groepsbesprekingsformulier groep 3 t/m 8

Datum:

Groep:

Leerkracht:

Toelichting: Bedenk je bij alles... wat is nodig om in te vullen? Waar heb ik vragen over? Je hoeft niet over te typen wat er al in het groepsplan staat. Bekijk alles op groepsniveau. De leerlingbespreking en het MDO zijn er om in te zoomen op een kind. Alle sub-vragen zijn bedoeld om gezamenlijk te bekijken of we alles goed in beeld hebben. Het formulier is een leidraad voor het gesprek, niets meer, niets minder.

Welke afspraken zijn er in de vorige groepsbespreking gemaakt? Hoe is dit verlopen?	
Evalueren vorig groepsplan (rekenen en lezen) • Zijn de geplande activiteiten (voor hele groep, subgroepen en/of individuele leerlingen) afgerond? <i>Zo nee, wat is hiervan de oorzaak?</i> • Zijn de gestelde doelen bereikt? <i>Zo nee, wat is hiervan de oorzaak?</i> <i>Schoot het aanbod tekort?</i> <i>Waren doelen te hoog (of te laag) gegrepen?</i> • Hebben de leerlingen geprofiteerd van het aanbod/aanpak? <i>Zo ja, wordt deze voortgezet of afgebouwd? Zo nee, welke aanpassingen zijn de komende periode in het aanbod/aanpak nodig?</i>	<i>Bekijk het als groep niet op leerling niveau. (bedenk je voortdurend als je iets concludeert > wat ga ik ermee doen?)</i>
Cito resultaten: Hoe heeft je groep gescoord t.o.v. van de vorige afname op de gebieden: 1. rekenen 2. Begrijpend lezen 3. spelling 4. woordenschat (facultatief) 5. technisch lezen (AVI/DMT)	<i>Vul ook de tabel onderaan dit blad in. Opm. kunnen in dit vak worden gemaakt. (gebruik het doc. Analyseren van toetsen) Vul onderstaande vragen per Cito toets in: (we stellen elkaar in feb. en in juni deze vragen)</i> - Wat is je analyse van de Cito toets? - Hoe verhouden de scores van de verschillende toetsen zich tot elkaar? - Wat zegt dit over het lesgeven in de afgelopen periode? - Wat zijn aandachtspunten? - Wat ga je de aankomende periode doen op het gebied van: inhoud en organisatie? - Vervolgstep: Zet de aandachtspunten in het volgende groepsplan. <u>Cito DMT:</u> <u>AVI:</u> <u>Cito Begrijpend lezen:</u> <u>Cito Spelling:</u>

	<u>Cito rekenen:</u>
Aandachtspunten voor de hele groep: Wat zijn de komende periode op basis van de verzamelde gegevens (in het groepsoverzicht) aandachtspunten voor de hele groep?	<i>Dit graag (ook) vermelden op het groepsplan. (Neem evt. aandachtspunten vanuit de Cito-toetsen over in je groepsplannen)</i>
Signaleren van leerlingen die extra aandacht nodig hebben Welke leerlingen hebben extra aandacht nodig? Welke leerlingen zijn ten onrechte niet gesignaleerd? (Denk ook aan meer- hoogbegaafden)	
Verhelderen/aanscherpen van onderwijsbehoeften Kijk bij welke leerlingen de onderwijsbehoeften nader ingevuld of aangescherpt moeten worden. • Wat is precies de vraag van dit kind? • Bij welke kinderen is verder handelingsgericht onderzoek nodig om de onderwijsbehoeften te benoemen?	
Clusteren van leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften Maak een clustering van je leerlingen en stel jezelf daarbij o.a. de volgende vragen: • Leren de kinderen zo optimaal van en met elkaar? • Is de clustering voor jou als leerkracht haalbaar qua klassenmanagement? • Welke maatregelen zijn er eventueel in het klassenmanagement nodig?	Je hoeft hier niet alle Iln te noteren, noteer ze wel op het groepsplan...en noteer vervolgens wat je met deze Iln doet.
Opstellen van nieuw groepsplan Bekijk het nieuwe groepsplan op. Als dit vooraf aan de bespreking is ingeleverd kan de IB'er er al naar kijken.	
Aanmelding leerlingbespreking Bekijk welke leerlingen eventueel in aanmerking komen voor aanmelding voor de leerlingbespreking. Bespreek dit in de groepsbespreking met de intern begeleider.	<i>Mogelijkheid 1: leerlingbespreking met de IB'er:</i> ... <i>Mogelijkheid 2: inbrengen van een leerling in het MDO.</i> ... (Voor de aan te melden Iln vullen we het groeidocument in in P.)

Sociaal-emotioneel/gedrag Hoe gaat het in de groep op sociaal-emotioneel gebied? Betrek hierbij eventueel het sociogram.	
Meldcode Bedenk of je signalen (huiselijk geweld/kindermishandeling) hebt over kinderen waar je je zorgen over maakt. Zijn deze er... noteer het dan hiernaast.	
Heb je een begeleidingsvraag?	

Gebruik nu het groepsanalyse blad uit Parnassys en het laatste analyse document van de laatste Cito-toetsafname. (het groepsanalyse blad vindt je in P. Ga naar tabblad overzichten > leerlingvolgsysteem > niet-methodetoetsen groep > kies daarna je groep en de juiste toetsen, klik daarna op beide opties grafiek en de trendtabellen, je krijgt dan een overzicht van jouw groep door de jaren heen.)

Doelen voor het komende Cito-moment (jan. 2017)			
Rekenen	I, II: ... %	III: ... %	IV, V: ... %
Spelling	I, II: %	III: %	IV, V: %
DMT	I, II: %	III: %	IV, V: %
Begrijpend lezen	I, II: %	III: %	IV, V: %
AVI	Hoeveel % gaat de AVI kaart behalen, dus bijv. AVI M6 op het M6 moment? ...		

Aantekeningen/afspraken: (dit wordt tijdens de bespreking ingevuld)

7.7 Groepsplan de Bron

Zie map IB op de leerkrachtenserver! Daar is ook een toelichting en een handreiking te vinden.

Groep: Klik hier als u tekst wilt invoeren.	Periode: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Vak: Klik hier als u tekst wilt invoeren.	Datum: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Leerkracht(en): Klik hier als u tekst wilt invoeren.	

Subgroep/namen	Doel/gewenst niveau: Wat wil ik bereiken?	Individuele doelen: Wat wijzigt t.o.v. de standaard?	Inhoud(wat): Welke leerstof zet ik in?	Aanpak/methodiek(hoe): Hoe geef ik instructie en begeleiding?	Organisatie/klassenmanagement: Hoe organiseer ik?	Evaluatie: Hoe en wanneer evalueer ik?
Rood						Evaluatiemiddel:
						Evaluatiegegevens:
Geel						Evaluatiemiddel:
						Evaluatiegegevens:
Blauw						Evaluatiemiddel:
						Evaluatiegegevens:
Eigen leerlijn/OPP:						

Evaluatie:

- Wat zijn de behaalde resultaten? Betrek je logboek hierbij.
- Wat zijn je conclusies?
- Wat zijn je vervolgacties? (ander aanbod, meer tijd?, andere subgroep? etc...)

<i>Rood</i>	
<i>Geel</i>	
<i>Blauw</i>	

Zie map IB op de leerkrachtenserver!

Groep: Leerkracht: Vakgebied:	Datum: Periode:	
--	----------------------------------	---

[illegible]

Groep: Leerkracht: Vakgebied: Lezen	Datum:
--	---------------

[illegible]

7.8 Checklist overdracht van de groep naar nieuwe leerkracht

Algemeen

- Ik ben goed voorbereid
- Ik weet hoeveel tijd er beschikbaar is

Leerling

- Bespreek cognitieve aspecten/handelingsplannen
- Bespreek de werkhouding
- Bespreek de gezinssituatie
- Noem voorkeurshand
- Noem medische aspecten (allergie, dieet)
- Noem motoriek

Groep

- Bespreek de groep in zijn geheel
- Bespreek het didactisch groepsoverzicht
- Bespreek de groepsplannen
- Bekijk (indien nodig) het sociogram
- Bespreek de leerstof die meegaat
- Bespreek de luister en werkhouding van de groep
- Geef de vorige klassenouder(s) door
- Geef op de laatste dag de materialen door
- Let op dat er voor elk kind een vulpen en een liniaal is, en dat de kleurdoosjes zijn aangevuld. Groep 3 geeft de schrijfkaarten mee
- Geef de dossiermap, de groene map (met handelingsplannen) de toetsmap, en de eigen mappen
- Geef de eigen map mee met daarin de aangeleerde liedjes, de tabbladen
- Huisbezoeken

Klassenmanagement

- Bespreek belangrijke notities vanuit Parnassys
- Hoe gebruik je de weekplanning
- Hoe organiseer je zelfstandig werken
- Vertel over het nakijksysteem
- Gebruik van je instructietafel
- Gebruik van het stoplicht
- Afspraken en regels
- Loop de klassenmap door
- Omgang met materiaal
- Correctie
- Samenwerking

Pedagogisch klimaat

- Straffen en belonen
- Pestkoppen
- Verjaardagen

7.9 Weekplanning (hier is een voorbeeld opgenomen van één enkele dag)

Dag:				
Tijd:	Vak:	Basisstof + inhoud/doel:	Planning (hulp)	Evaluatie
08.30-08.50		Les: Doel:		
08.50-09.15		Les: Doel:		
09.15-10.15		Les: Doel:		
10.15-10.30	PAUZE			
10.30-11.00		Les: Doel:		
11.00-11.30		Les: Doel:		
11.30-12.30		Les: Doel:		
12.30-13.00	MIDDAGPAUZE			
13.00-13.30		Les: Doel:		
13.30-14.00		Les: Doel:		
14.00-14.30		Les: Doel:		
Opmerkingen (extra's, observaties, toets):				

7.10 Toetskalender

De actuele toetskalender is te vinden in de groepsmappen en op het planbord in de teamkamer. Een weergave van dit groepsplan is hieronder te zien.

Toetskalender 2016-2017

	Septemb er	Oktober	November	December	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni
1				Observatie Kleuterplein						Observatie Kleuterplein
2				> Observatie Kleuterplein	> Taal voor kleuters M2 > Rek. voor Kleuters M2 > Kleuterscreening					> Observatie Kleuterplein > Taal voor kleuters E2 > Rek. voor Kleuters E2
3	PD: Beginsituatie vaststellen	> sociogram	PD: > herfstsignalering na kern 3		> Woordenschat M3 > Rekenen M3 > Spelling M3 (kopieren) (facultatief) > AVI versie A	PD (begin feb): > wintersignalering na kern 9 > DMT 1A en 2A	PD (eind maart): > lentesignalering na kern 9		PD (eind mei): > eindsignalering	> Rekenen E3 > Spelling E3 (kopieren) > Woordenschat E3 (facultatief) > DMT 1B, 2B, 3B > AVI versie B
4	PD: Beginsituatie vaststellen	> sociogram D/E lezers: PD (eind okt.): > DMT 1A, 2A, 3A > afname AVI versie B			> Rekenen M4 > Woordenschat M4 (facultatief) > Begrijpend lezen M4 (facultatief) > Spelling M4 (kopieren) > DMT 1C, 2C en 3C > AVI versie A		PD (eind maart): D/E lezers: Afname AVI versie A DMT 1C, 2C en 3C		PD (eind mei):	> Rekenen E4 > Spelling E4 (kopieren) > Woordenschat E4 (facultatief) > Begrijpend lezen E4 > DMT 1A, 2A, 3A > AVI versie B
5	PD: Beginsituatie vaststellen	> sociogram D/E lezers: PD (eind okt.): > DMT 1A, 2A, 3A > afname AVI versie B			> Rekenen M5 > (Rekenen tempo toets) > Woordenschat M5 (facultatief) > Begrijpend lezen M5 > Spelling M5 > DMT 3B +2B +1B > AVI versie A		PD (eind maart): D/E lezers: Afname AVI versie A DMT 3B +2B +1B			PD: > Rekenen E5 > Spelling E5 > (Rekenen tempo toets) > Woordenschat E5 (facultatief) > Begrijpend lezen E5 > DMT 3C +2C+1C > AVI versie B
6	PD: Beginsituatie vaststellen	> sociogram D/E lezers: PD (eind okt.): > DMT 1A, 2A, 3A > afname AVI versie B			> Rekenen M6 > (Rekenen tempo toets) > Begrijpend lezen M6 > Woordenschat M6 (facultatief) > DMT 3A +2A +1A > AVI versie A	> Spelling M6 1 ^{ste} week feb.	PD (eind maart): D/E lezers: Afname AVI versie A DMT 3A +2A +1A			PD: > Rekenen E6 > Spelling E6 > Begrijpend lezen E6 > (Rekenen tempo toets) > Woordenschat E6 (facultatief) > AVI versie B > DMT 3B +2B +1B
7	PD: Beginsituatie vaststellen	> sociogram D/E lezers: PD (eind okt.): > DMT 1A, 2A, 3A > afname AVI versie B			> Rekenen M7 > (Rekenen tempo toets) > Begrijpend lezen M7 > Woordenschat M7 (facultatief) > DMT 3C +2C+1C > AVI versie A	> Spelling M7 1 ^{ste} week feb.	PD (eind maart): D/E lezers: Afname AVI versie A DMT 3C +2C+1C			PD: > Rekenen E7 > Spelling E7 + spel ww. E7 > (Rekenen tempo toets) > Woordenschat E7 (facultatief) > DMT 3A +2A+1A > AVI versie B
8	PD: Beginsituatie vaststellen	> sociogram D/E lezers: PD (eind okt.): > DMT 1A, 2A, 3A > afname AVI versie B	> Rekenen B8 (begin nov.) > Begrijpend Lezen B8 > Spelling B8		> DMT 3B +2B +1B > AVI versie A		PD (eind maart): D/E lezers: Afname AVI versie A DMT 3B +2B +1B	Centrale eindtoets 21-23 april		

AVI: tot E6 gewoon afnemen, na E6: indien een leerling twee keer achter elkaar AVI-plus heeft behaald > dan geen afname meer.

versie nov. 2016 3.0 versie (nieuwste) (LOVS) versie van Cito toets PD= Protocol dyslexie

Let op! * AVI en DMT bij tussenmoment oktober en april invoeren als individuele toets!!! Zie richtlijnen Cambium: afname Cito voor de juiste afname

* Rekenen Tempo Toets nemen we alleen af als diagnostisch instrument. (Individuele toetsen wel meetellen voor inspectie, behalve de tussentoetsen van okt. en maart)

7.11 Analyse opbrengsten groep 3-8

School	Schooljaar	Periode	Groep	Leerkracht(en)
cbs De Bron	2016-2017	O medio O eind		

Vakgebied	Doel	M3	E3	M4	E4	M5	E5	M6	E6	M7	E7	M8
Begrijpend lezen <i>*(minimum- doel op basis van ons leerlinggewicht)</i>	minimumdoel*	-	-	-	-	20	-	26	-	38	-	47
	streefdoel	-	-	-	18	30	-	32	-	45	-	54
Begrijpend lezen 3.0	minimumdoel	-	116	131	137	-	-	-	-	-	-	-
	streefdoel	-	130	145	150	-	-	-	-	-	-	-
Rekenen <i>*(minimumdoel op basis van ons leerlinggewicht)</i>	minimumdoel*	-	-	45	56	65	73	79	84	94	99	106
	streefdoel	34	43	53	63	72	80	86	91	101	104	109
Rekenen 3.0	minimumdoel	115	138	163	183	-	-	-	-	-	-	-
	streefdoel	125	145	175	190	-	-	-	-	-	-	-
Spelling	minimumdoel	-	-	-	-	127	130	135	137	139	140	143
	streefdoel	108	114	120	122	130	136	140	141	142	146	148
Spelling 3.0	minimumdoel	145	200	238	261	-	-	-	-	-	-	-
	streefdoel	170	230	265	280	-	-	-	-	-	-	-
Spelling werkwoorden	minimumdoel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	98	109
	streefdoel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	109	114
Technisch lezen – DMT	minimumdoel	23	35	50	58	68	72					
	streefdoel	26	36	54	62	75	83	85	88	98	100	102
<i>Woordenschat (facultatief)</i>	<i>minimumdoel</i>	<i>42</i>	<i>49</i>	<i>53</i>	<i>59</i>	<i>64</i>	<i>68</i>	<i>77</i>	<i>83</i>	<i>88</i>	<i>96</i>	<i>103</i>
	<i>streefdoel</i>	<i>46</i>	<i>58</i>	<i>58</i>	<i>62</i>	<i>68</i>	<i>77</i>	<i>83</i>	<i>87</i>	<i>91</i>	<i>100</i>	<i>106</i>

Gebruik voor onderstaande tabellen de **groepsanalyse** uit ParnasSys:

Ga naar overzichten > leerlingvolgsysteem > niet methode toetsen groep > groepsanalyse > klik je groep aan > klik dan vervolgens aan bij:

- Toetsseries: de verschillende toetsseries: DMT, rekenen, spelling en begrijpend lezen
- Grafiektype: schaalscore grafiek (staat standaard zo)
- Trendtabeltype: per groep en leerjaar (staat standaard zo)
- Verberg adaptieve toetsen: nee
- Verberg doublures: nee

Selecteer dan bij varianten de grafieken en trendtabellen

Klik tenslotte op overzicht ophalen.

Gemiddelde landelijke vaardigheidsgroei in de afgelopen periode: (trek het eerste gemiddelde van het tweede af, gebruik groepsanalyse ParnasSys)					
Inhoudelijke analyse van de toets:	<i>zie groepsplan</i>	<i>zie groepsplan</i>	<i>zie groepsplan</i>	<i>zie groepsplan</i>	<i>zie groepsplan</i>

Doelen:

		Technisch Lezen	Spelling	Begrijpend Lezen	Rekenen	Woordenschat (facultatief)
Doelen komend halfjaar: wat is haalbaar?	Streefdoel % I					
	Streefdoel % II					
	Streefdoel % III					
	Streefdoel % IV					
	Streefdoel % V					
Wat ga ik doen per niveaugroep aan: - instructie - differentiatie - herhalen en verdiepen		<i>zie groepsplan</i>	<i>zie groepsplan</i>	<i>zie groepsplan</i>	<i>zie groepsplan</i>	<i>zie groepsplan</i>
Wat ga ik als leerkracht anders doen om de scores te verhogen?						
Welke aanpassingen in het rooster zijn nodig?						
Welke onderdelen worden wel getoetst maar zijn nog niet aangeboden door methode?						

7.12 Analyse opbrengsten groep 2

School	Schooljaar	Periode	Groep	Leerkracht(en)
cbs De Bron	2015-2016	O medio O eind		

Vakgebied	Doel	M2	E2
Taal voor kleuters	minimumdoel	62	67
	streefdoel	66	72
Rekenen voor kleuters	minimumdoel	81	88
	streefdoel	83	90

Gebruik voor onderstaande tabellen de groepsanalyse uit ParnasSys:

Ga naar overzichten > leerlingvolgsysteem > niet methode toetsen groep > groepsanalyse > klik je groep aan > klik dan vervolgens aan bij:

- Toetsseries: de verschillende toetsseries: rekenen en taal voor kleuters
- Grafiektype: schaalscore grafiek (staat standaard zo)
- Trendtabeltype: per groep en leerjaar (staat standaard zo)
- Verberg adaptieve toetsen: nee
- Verberg doublures: nee

Selecteer dan bij varianten de grafieken en trendtabellen

Analyse:

	Taal			Rekenen		
Vaardigheidsscore twee meetmomenten terug:						
Vaardigheidsscore vorig meetmoment:						
Vaardigheidsscore huidig meetmoment:						
Streefdoel voor deze groep en deze toets:						
Trend laatste drie toetsmomenten	↗	→	↘	↗	→	↘
	Taal			Rekenen		

Procent leerling in I						
Procent leerling in II						
Procent leerling in III						
Procent leerling in IV						
Procent leerling in V						
Totaalbeeld (mate van tevredenheid)	+	±	-	+	±	-

Vaardigheidsgroei:(zet tussen haakjes hoeveel voor- of achteruit)	Taal	Rekenen
Deze leerlingen zijn de afgelopen periode sterk gegroeid in vaardigheidsscore:		
Deze leerlingen zijn de afgelopen periode bijna niet gegroeid in vaardigheidsscore:		
Deze leerlingen zijn in de afgelopen periode achteruit gegaan in vaardigheidsscore:		
Wat heeft positief en negatief effect gehad?		
Gemiddelde vaardigheidsgroei in de afgelopen periode van jouw groep: (trek het eerste gemiddelde van het tweede af)		
Gemiddelde landelijke vaardigheidsgroei in de afgelopen periode: (trek het eerste gemiddelde van het tweede af)		
Inhoudelijke analyse van de toets:	<i>zie groepsplan</i>	<i>zie groepsplan</i>

Doelen:

		Taal	Rekenen
Doelen komend halfjaar: wat is haalbaar?	Streefdoel % I		
	Streefdoel % II		
	Streefdoel % III		
	Streefdoel % IV		
	Streefdoel % V		
Wat ga ik doen per niveaugroep aan: - instructie		zie groepsplan	zie groepsplan

- differentiatie - herhalen en verdiepen		
Wat ga ik als leerkracht anders doen om de scores te verhogen?		
Welke aanpassingen in het rooster zijn nodig?		
Welke onderdelen worden wel getoetst maar zijn nog niet aangeboden door methode?		

7.13 Taakomschrijving IB'er vanuit het IPB handboek van Stichting Cambium

Functienaam: Intern begeleider

Organisatie	Stichting Cambium
Werkterrein	Onderwijsproces -> Onderwijsbegeleiding
Activiteiten	Beleids- en bedrijfsvoering ondersteunende werkzaamheden

Context

De werkzaamheden worden verricht op een basisschool. De school is een van de scholen binnen een stichting of regionaal orgaan. De intern begeleider is onder verantwoordelijkheid van de directeur belast met het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van het bovenschoolse zorgbeleid, de coördinatie en uitvoering van het zorgbeleid in de school, de begeleiding van leraren en is verantwoordelijk voor professionalisering. Tevens kunnen lesgevende taken tot de werkzaamheden behoren.

Resultaatgebieden

1. Bijdrage beleidsvoorbereiding bovenschoolse zorgbeleid.
 - ❖ analyseert de zorgactiviteiten, toetsresultaten en leerlingbesprekingen en werkt op basis daarvan didactische leerlijnen uit;
 - ❖ adviseert de directeur bij het ontwikkelen van onderwijs- en zorgbeleid in de school en het bovenschoolse zorgbeleid;
 - ❖ adviseert de directeur t.a.v. de aanname van nieuwe (zorg)leerlingen;
 - ❖ vertegenwoordigt de school in intern en extern overleg over zorgbeleid;
 - ❖ stelt het bovenschools en schoolspecifiek zorgplan op;
 - ❖ levert een bijdrage aan de evaluatie van het zorgbeleid in de school, bij de werkgever en in het samenwerkingsverband.
2. Coördinatie en uitvoering zorgbeleid in de school.
 - ❖ draagt zorg voor opzet en uitwerking van het leerlingvolgsysteem volgens afspraken in het zorgplan;
 - ❖ stelt op basis van het zorgbeleid de jaarlijkse toetskalender op, bewaakt de uitvoering en verzamelt toetsgegevens en/of groepsoverzichten;
 - ❖ organiseert onderzoek en speciale hulp m.b.t. zorgleerlingen, zorgt voor dossiervorming t.b.v. zorgleerlingen;
 - ❖ ontwikkelt procedures, protocollen en afspraken m.b.t. leerlingenzorg en bewaakt deze;
 - ❖ is voorzitter bij leerlingbesprekingen, groepsbesprekingen en het zorgoverleg en bereidt de bijeenkomsten voor;
 - ❖ coördineert aanmeldingen en verwijzingen van leerlingen;
 - ❖ organiseert en neemt deel aan intern en extern overleg m.b.t. zorgleerlingen;
 - ❖ coördineert activiteiten m.b.t. schoolverlaters, bewaakt de procedure van aanmelding voor het LWOO/praktijkgericht onderwijs
 - ❖ coördineert de terugplaatsing van leerlingen vanuit het speciaal onderwijs in het basisonderwijs.
3. Begeleiding leraren.
 - ❖ draagt kennis over leerlingenzorg over;
 - ❖ ondersteunt bij het zoeken van lesmateriaal voor remedial teaching;
 - ❖ adviseert over zorgleerlingen, didactische vragen, e.d. en organiseert collegiale consultatie;
 - ❖ begeleidt en coacht bij het analyseren van gegevens over de ontwikkeling van leerlingen, het opstellen en uitvoeren van handelingsplannen en het bewaken van het vervolg daarop;
 - ❖ begeleidt en coacht in het afnemen van eenvoudige diagnostische toetsen en het invullen van observatieformulieren;
 - ❖ observeert klassensituaties teneinde advies te geven voor aanpak van een zorgleerling;
 - ❖ ondersteunt in de contacten met ouders/verzorgers van zorgleerlingen.
4. Professionalisering.
 - ❖ houdt de voor het beroep vereiste bekwaamheden op peil en breidt deze zo nodig uit;
 - ❖ neemt deel aan scholings- en ontwikkelingsactiviteiten en o.a. collegiale consultatie;

- ❖ bestudeert relevante vakliteratuur.

5. Overige taken.

- ❖ lesgevende taken op het niveau van de functie senior leraar basisonderwijs kunnen tot de werkzaamheden behoren.

Kader, bevoegdheden & verantwoordelijkheden

- Beslist bij/over: het analyseren van de zorgactiviteiten, toetsresultaten en leerlingbesprekingen en het op basis daarvan uitwerken van didactische leerlijnen, het opstellen van het bovenschools en schoolspecifieke zorgplan, het zorg dragen voor opzet en uitwerking van het leerlingvolgsysteem volgens afspraken in het zorgplan, het observeren van klassensituaties teneinde advies te geven aan leraren voor aanpak van een zorgleerling.
- Kader: het zorgplan en beleidslijnen van de school.
- Verantwoording: aan de directeur van de school voor wat betreft de kwaliteit van de bijdrage aan de ontwikkeling van het bovenschoolse zorgbeleid, van coördinatie en uitvoering van het zorgbeleid in de school, van begeleiding van leraren en van de professionalisering.

Kennis en vaardigheden

- algemeen theoretische en praktische vakinhoudelijke, didactische en pedagogische kennis;
- inzicht in de taak, organisatie en werkwijze van de school;
- vaardigheid in het coachen en begeleiden van leraren;
- vaardigheid in het gebruik van relevante gesprekstechnieken;
- vaardigheid in het motiveren van anderen;
- vaardigheid in het opzetten van plannen en het geven van adviezen.

Contacten

- met leraren over de begeleiding van zorgleerlingen om af te stemmen;
- met leraren over de ondersteuningsvraag en de begeleiding van leerlingen om afspraken te maken;
- met externe organisaties over de begeleiding van zorgleerlingen om overleg te voeren en af te stemmen;
- met bovenschoolse organisaties (SWV en Platform WSNS) en netwerkcontacten van intern begeleiders over het bovenschoolse zorgbeleid om af te stemmen;
- met de directie over de kaders waarbinnen de leerlingenzorg plaats moet vinden om te adviseren.

7.14 Formulier Ontwikkelingsperspectief

Invulgegevens ontwikkelingsperspectief / arrangement	
Datum opstellen	Ingevuld door / functie

Gegevens leerling, school, ouders, hulpverleners	
Naam leerling	
Geboortedatum	
Huidige groep + groepsverloop	
Naam school	
Huidige leerkrachten	
Intern begeleider	
Gezinssamenstelling Evt. bijzonderheden	
Ouders/verzorgers Namen, telefoon/email	
Hulpverleners Betrokken bij kind/school/gezin	

Reden arrangement / ontwikkelingsperspectief

Uitkomsten onderzoek / bespreking externe instantie	
Datumonderzoek/bespreking	
Naam uitvoerder	
Belangrijkste resultaten/conclusie	

Extra ondersteuning (indien van toepassing)	
Datum toewijzing	
Begin- en einddatum	
Korte schets van doel, inhoud en omvang	

Uitgangspunt ontwikkelingsperspectief						
	Toets	DL	VS	FN	LR	Datum afname
Technisch lezen	AVI					
Technisch lezen	DMT					
Begrijpend lezen						
Rekenen en wiskunde						
Spelling						
Woordenschat						

Bevorderende en belemmerende factoren		
Factoren	Bevorderend	Belemmerend
Cognitieve en didactische ontwikkeling		
Sociaal-emotioneel en gedrag		
Spraak/taalontwikkeling		
Werkhouding en taakaanpak		
Lichamelijke, motorische, zintuigelijke ontwikkeling		
Onderwijs: relevante factoren in school, groep, leerkracht		
Opvoeding: relevante factoren in gezin, ouders, vrije tijd		

Specifieke onderwijsbehoeften	
Leerkracht	
Groepsleden	
Omgeving	
Activiteiten en opdrachten	
Materialen	
Instructie	
Ondersteuning	
Ouders	

Ontwikkelingsperspectief voor:			
	Technisch lezen		Spelling
	Begrijpend lezen		Rekenen en wiskunde
	Leergebied overstijgend (soc. Competentie, gedrag, werkhouding)		

Geplande uitstroombestemming V(S)O					
	VWO		VMBO Kader		VSO cluster 3
	HAVO		VMBO BBL		VSO cluster 2
	VMBO TL		LWOO		VSO cluster 3
	VMBO gemengd		Praktijkonderwijs		VSO cluster4
Onderbouwing / opmerkingen:					

Planningsdeel ontwikkelingsplan

Bij beknopt OPP: verwijst naar groepsplan.

Indien wenselijk: uitgebreid OPP met doelen en onderwijsaanbod

Voor de overige vakken wordt het jaarplan van de groep gehanteerd.

Leerontwikkeling en streefdoelen (planning en voortgang)														
		Gr1	Gr2	M3	E3	M4	E4	M5	E5	M6	E6	M7	E7	B/M8
Taal voor kleuters	Behaalde VS													
	Behaalde FN													
	Streefdoel VS													
	Streefdoel FN													
Rekenen voor kleuters	Behaalde VS													
	Behaalde FN													
	Streefdoel VS													
	Streefdoel FN													
Technisch lezen AVI	Behaalde FN													
	Streefdoel FN													
Technisch lezen DMT	Behaalde VS													
	Behaalde FN													
	Streefdoel VS													
	Streefdoel FN													
Begrijpend lezen	Behaalde VS													
	Behaalde FN													
	Streefdoel VS													
	Streefdoel FN													
Rekenen /wiskunde	Behaalde VS													
	Behaalde FN													
	Streefdoel VS													
	Streefdoel FN													
Spelling	Behaalde VS													
	Behaalde FN													
	Streefdoel VS													
	Streefdoel FN													
(Woordenschat)	Behaalde VS													
	Behaalde FN													
	Streefdoel VS													
	Streefdoel FN													

Periode		
Leergebiedspecifieke tussendoelen en aanbod (in geval van afwijkingen van het reguliere programma)		
Leergebied	Tussendoelen	Aanbod: organisatie en inhoud
Taal voor kleuters		
Rekenen voor kleuters		
Technisch lezen		
Begrijpend lezen		
Rekenen en wiskunde		
Spelling		
Tussendoelen sociaal-emotioneel, gedrag, werkhouding en motoriek (in geval van afwijkingen van het reguliere programma)		
	Tussendoelen	Aanbod: organisatie en inhoud
sociaal-emotioneel		
werkhouding		
motoriek		
taakaanpak		
gedrag		
Arrangement (in geval van afwijkingen van de basis ondersteuning)		
	Wat is nodig?	Kosten
Deskundigheid, expertise		
Aandacht en tijd (uren inzet)		
Protocollen, aanpakken methodieken, materialen		
Mogelijkheden schoolgebouw		
Samenwerking onderwijs en ketenpartners		
Afspraken met ouders en de leerling		
De gegevens zijn besproken met ouders		
Datum		
Besproken met leerling door:		
Handtekening ouder(s)		
Handtekening school		

7.15 Onderwijsbehoeften

Bij het formuleren van onderwijsbehoeften kunnen de volgende hulpzinnen ondersteuning bieden.

Dit kind heeft....

..... een leerkracht nodig.....
 een instructie nodig.....
 opdrachten nodig.....
 materialen nodig.....
 groepsgenoten nodig.....

Dit kind heeft.....

..... een leerkracht nodig.....

- die vriendelijk en beslist is;
- die instructie terugvraagt, controleert en met de leerling evalueert;
- die situaties creëert waarin sterke kanten van de leerling naar voren komen;
- die doelgericht kan differentiëren;
- die ruimte laat voor eigen inbreng en keuze;
- die de leerling complimenteert;
- die structuur aanbrengt in de lesstof;
- die uitgaat van de mogelijkheden van de leerling;
- die let op de taakbelasting van de leerling;
- die de overgangen tussen de activiteiten structureert;
- die kinderen zelf keuzes laten maken;
- die extra en minder leertijd aanbiedt;
- die de leerling beloont;
-

..... een instructie nodig.....

- waarbij de leerkracht voordoet en hardop denkt;
- die de sterke visuele kant van de leerling benut (bijvoorbeeld: met plaatjes, picto's of foto's);
- die de sterke auditieve kant van de leerling benut (bijvoorbeeld: instructie in een verhaal, rijmpje of liefje);
- met materiële ondersteuning (bijvoorbeeld kralenketting, rekenrek, blokjes, speciale pen);
- die verkort is (kernpunten en oplossingsstrategieën kort bespreken waarna de leerling zelfstandig aan het werk kan);
- die verlengd is (activeren basisvaardigheden, begeleide inoefening, ondersteuning bij het toepassen van de strategie, reteaching);
- gedragsinstructie ten aanzien van resultaten van de verwerking;
- die instructie geeft in kleine stapjes;
-

..... opdrachten nodig.....

- die de leerling uitdagen en activeren;
- met uitgewerkte voorbeelden;
- die overzichtelijk zijn door een sobere lay-out met zo weinig mogelijk afleiding van plaatjes;
- met een vergroot lettertype;

- die op of net onder het niveau van de leerling liggen, zodat er veel succeservaringen worden opgedaan;
- die op of net boven het niveau van de leerling liggen, zodat er voldoende uitdaging is;
- waarbij de leerling alleen het antwoord hoeft in te vullen;
- die zijn onderverdeeld in kleine leerstapjes;
- die per bladzijde staan;
- die extra groot aangeboden worden;
- die in stappenplannen staan;
- waarbij checklists zijn (zoals bij een werkstuk);
- waarbij de overgangen tussen opdrachten afgebakend en verduidelijkt zijn;
- die remediërend zijn;
- die ter herhaling, verdieping of verrijking zijn;
- die aansluiten bij de belangstelling van kinderen;
-

..... **materialen nodig**.....

- die de denkhandeling concreet ondersteunen;
- die structuur bieden met een stap- voor- stap- plan;
- die zelfcorrigerend zijn, zodat de leerling directe feedback krijgt;
- die de leerling uitdagen (plustaken, verdiepingsopdrachten);
- die prikkels van buitenaf reduceren (geluidsdemper);
- die ruimte laten voor eigen keuze en inbreng;
- die inzicht geven in nog beschikbare tijd (time-timer);
- die aansluiten bij de belevingswereld;
- om een rustige werkplek te creëren;
- die geordend in de leeromgeving te vinden zijn;
-

..... **feedback nodig**.....

- die de competentiegevoelens van de leerling vergroot (succes benoemen);
- die de zelfstandigheid van de leerling vergroot (geven van verantwoordelijkheid);
- die consequent is en direct op het gewenste gedrag volgt;
- waarbij de inzet/inspanning wordt benadrukt ('je hebt 10 minuten helemaal zelfstandig doorgewerkt');
- waarbij de succeservaringen worden benadrukt ('je hebt 7 goed, in plaats van 3 fout');
- die tussentijds is (om bepaalde tijd aanspreken op werkhouding, hoe?);
- die gericht is op de uitvoering van opdrachten (bijvoorbeeld strategiegebruik en taakaanpak);
- die gericht is op gedrag (gedragsinstructie direct na de basisinstructie);
-

..... **groepsgenoten nodig**.....

- met wie de leerling samenwerkend kan leren;
- Die accepteren dat de leerling 'anders' reageert in onverwachte situaties;
- Die met de leerling spelen in de pauze;
- Die het clowneske gedrag van de leerling negeren;
- Die de leerling niet uitdagen;
- Die de leerling leren het zelf te doen
-

7.16 Model effectieve instructie- het IGD model

Op onze school werken we bij onze instructies volgens het model van de effectieve instructie het IGD model. Dit model is een beproefd model. De leerkracht betreft alle leerlingen actief bij de instructie. De instructie verloopt volgens de volgende stappen:

1. Start les
2. Oriëntatie les
3. Presentatie/uitleg: interactieve groepsinstructie
4. (In)oefening van de strategieën en samenwerkend leren
5. Zelfstandig of in duo's toepassen van strategieën
6. evaluatie
7. periodieke terugblik

In de afgelopen schooljaren is dit model telkens onder de aandacht geweest middels de CPS cursus "technisch lezen" die we op stichting niveau hebben gevolgd. Daarnaast wordt dit meermalen per jaar tijdens de lesson study en tijdens de klassenbezoeken meegenomen.

7.16.1 Lesfases IGD

1. Start les

- terugblik op voorgaand werk
- actualiseren van voorkennis (coöperatieve werkvorm: denken-delen-uitwisselen)
- vat voorkennis samen

2. Oriëntatie les

- onderwerp en lesdoel aangeven
- leg relatie met voorgaande en komende lessen
- geef lesoverzicht

3. Presentatie/uitleg: interactieve groepsinstructie

- onderwijs in kleine stappen
- stel vragen vanuit denken-delen-uitwisselen
- geef concrete voorbeelden
- denk hardop
- demonstreer
- doe voor
- leg uit

4. (In)Oefening van de strategieën en samenwerkend leren

- laat de leerlingen onder uw begeleiding oefenen
- geef korte en duidelijke opdrachten
- stel veel vragen vanuit denken-delen-uitwisselen
- Stimuleer zelfwerkzaamheid

5. **Zelfstandig of in duo's toepassen** van strategieën en/of samenwerkend leren door de gemiddelde en goede rekenaars/lezers.

- zorg ervoor dat de leerlingen onmiddellijk kunnen beginnen
- zorg ervoor dat de inhoud gelijk is aan de voorafgaande lesfase
- laat leerlingen weten dat hun werk wordt gecontroleerd
- laat leerlingen elkaar helpen (tweetallen, groepjes)
- geef extra verwerkingsstof aan goed presterende leerlingen
- **Verlengde instructie** (minimaal 10 minuten) voor zwakke rekenaars/lezers

6. Evaluatie

Terugkoppeling/feedback (gedurende elke lesfase)

- Laat leerlingen vertellen wat ze geleerd hebben
- Laat leerlingen vertellen wat goed ging en wat ze de volgende keer anders gaan doen
- Controleer of de lesdoelen bereikt zijn (hele groep of in kleine groepjes)

7. Periodieke terugblik

inhoudelijke afronding van de les, zowel voor de instructiegroep als voor de groep die zelfstandig werkt

- Geef procesfeedback
- Geef veel aanmoediging
- Plaats de les in de context van een lessenreeks

Organisatie

- Er is een heldere organisatievorm gekozen

(Voorbeeld organisatie-model)

Voorbereiding		Start van de les		
Zelfstandige verwerking	Instructie en begeleide inoefening deel groep			
	Instructie onafhankelijke groep	Zelfstandige verwerking	Verlengde Instructie/begeleide inoefening Instructieafhankelijke groep	
		Instructie gevoelige groep		
				Zelfstandige verwerking
Feedback				
	Feedback			
Afsluiting				

7.17 Schematische samenvatting HGW/OGW op De Bron

Handelings- en opbrengstgericht werken op De Bron (schematische samenvatting van het [begeleidingsdoc](#). Hierin vind je tevens alle formulieren.)

